

Soldathoran

Personerna:

Simon (Petrus)

Tomas

Andreas

Taddeus

Natanael

Maria (Magdalena)

Jesus

Judas

Maria (Jesu moder)

Johannes, Jefunnes son

Herodes Antipas

Herodias

vakter

Johannes Döparen

Salome

Pontius Pilatus

Claudia, hans hustru

Kaifas

Hannas

Lazarus

Marta

Jakob

Matteus

Marcus

Simon Ivraren

Ahasverus

Nikodemus

Josef av Arimatea

Lukas

Kleopas

soldater

en notarie

Handlingen tilldrar sig i det Heliga Landet efter år 30.

Akt I scen 1. Vid Gennesarets sjö.

Simon Det är ingen fisk. Det är något helt annat.

Tomas Den är för stor för att vara en fisk.

Andreas Vad i all världen har du fått i nätet, Simon? En sjöjungfru?

Simon Det ser inte bättre ut.

Taddeus Men hala då upp den, så vi får se hur den ser ut.

Simon Jag orkar inte få upp denna valfisk ensam.

Andreas Hjälp till då, allesammans!

(Alla hjälps åt med att få upp Simons nät. Något stort ligger i det.)

Simon Du har rätt, Andreas. Det är ingenting mindre än en sjöjungfru.

Taddeus Nej, det är en kvinna. En vanlig kvinna.

Andreas Är hon död?

(De undersöker henne.)

Simon Nej, hon är inte död. Bara halvdöd.

Tomas Då var det tur att vi fick upp henne. Då kan vi rädda henne till livet.

Taddeus Konstgjord andning, någon? Vem anmäler sig?

Natanael Hon är vacker.

Tomas Men hur har hon hamnat i vattnet? Kan hon ha förlist, eller har någon försökt dränka henne?

Simon Jag är rädd att det är värre än så. Ingen vill dränka en sådan kvinna. Natanael, du får försöka återuppväcka henne. Hon kommer nog till sig bara hon får en chans.

(Natanael ger henne konstgjord andning. Hon hostar och får upp vatten. Gradvis blir hon mera levande. Alla betraktar henne med förundran. Hon ser sig upprört omkring.)

Maria Bara fula gubbar! Varför lät ni mig inte dö?

Simon Jag var rädd för det. Vad ska mästaren säga?

Maria Vad gör ni här? Vad gör jag här?

Tomas Fröken, vi har just räddat er till livet. Ni borde vara tacksam.

Maria Tacksam för vad? För att ni dömt mig till att fortsätta leva? Ni visste inte vad ni gjorde!

Andreas Det sista vi förtjänar är en förebråelse.

Natanael Ingen vacker kvinna som ni förtjänar att dö.

Maria Jo, jag tackar!

Simon Varför försökte ni ta livet av er?

Maria Fråga alla dem som försökte ta livet av mig.

Andreas Ingen sådan är här. Vi är oskyldiga.

Simon Detta är ett fall för mästaren.

Andreas Ja, han får tala allvar med henne.

Tomas Vi kommer just i land. Jag ser honom komma emot oss. Jag tror han har förstått att vi har problem.

Jesus (tar emot båten) Ni ser ut att ha fått en riklig fångst.

Simon Jag har aldrig fångat en så sällsynt fisk.

Jesus (ser deras fångst) Nej, ni brukar inte försöka fånga kvinnor.

Andreas Mästare, hon försökte dränka sig. Vi vet inte vad vi skall göra med henne.

Jesus Ni har redan gjort tillräckligt, då ni räddat henne till livet. Det var allt vad hon behövde. Bär henne in på land till mig.

Natanael Försiktigt! Hon är skör.

Andreas Det vet vi nog vid det här laget, Natanael, att hon inte är en fisk.

(De bär henne varsamt in på land till Jesus och lägger henne framför honom.)

Maria Ni borde verkligen inte ha gjort er besväret.

Andreas Vi vill inte slänga er tillbaka i sjön.

Petrus Det om något vore ett besvär.

Jesus Vem är ni, syster?

Maria Jag är inte din syster. Vem är du själv?

Tomas Vet du inte vem Jesus från Nasaret är?

Maria (suck) Det var det enda som fattades.

Andreas Hon vet tydligen vem han är.

Maria Det sista jag behövde var en välgörare.

Jesus Du är i goda händer, syster. Berätta nu varför du har gjort vad du har gjort.

Maria (har satt sig upp, brister ut i gråt)

Simon Hon har råkat illa ut.

Andreas Det säger du?

Maria Jag förtjänar ingens barmhärtighet. Jag är bara en förkastad soldathora.

Tomas Hon har varit ihop med romarna. Det är bäst vi låter henne gå.

Jesus Nej! Hon har kommit till oss för att stanna. Om hon har varit en soldathora så är hon det inte nu längre.

Taddeus Hon var det säkert inte frivilligt.

Maria Jo, jag var det frivilligt.

Jesus Vad hände?

Maria Det är en lång historia.

Jesus Börja gärna från början.

Maria Det är inte alls synd om mig. Jag gjorde karriär hos romarna.

Tomas Det ante mig.

Jesus Men du är inte hos romarna längre. Nu är du med oss.

Maria Ett sällskap vagabonder som vill frälsa hela världen som alla andra galna barfotaprofeter i detta land. De bara ber allesammans bara om att bli korsfästa.

Jesus Döm oss inte, då vi inte heller dömer dig.

Maria Du verkar åtminstone vettig.

Jesus Man kan ju alltid försöka.

Simon (allvarlig) Vad gjorde romarna med dig?

Maria Efter att ha utnyttjat mig så länge de kunde tyckte de inte jag var rolig längre, så de gängvåldtog mig och slängde mig i diket, som en avlagd och förbrukad trasa. Då ville jag inte leva längre.

Tomas Vem vill väl leva under sådana omständigheter?

Jesus Och hur kom du under romarna?

Maria (suckar) Jag hade inget val. Jag är Maria från Magdala. Jag trodde jag var lyckligt gift när min man skilde sig från mig och slängde ut mig från mitt hus för att upplåta det åt en annan.

Simon Så det var inte du som bedrog honom utan han som bedrog dig.

Maria Det kommer väl på ett ut. Män gör alltid som de vill ändå.

Simon Nej, det gör vi inte. Jag är gift och skulle aldrig frivilligt skilja mig från min hustru.

Maria Jag tror dig.

Jesus Och hur kom du under romarna?

Maria (suckar) Det är en lång historia. Man kan säga att en romare tog emot mig när jag föll. Han erbjöd mig sitt beskydd, och jag hade inget annat val än att acceptera. En försmådd hustru som skrotats av sin man har inga mänskliga rättigheter och inget människovärde. En romersk militär erbjöd mig någon sorts kompensation. Det var ett erbjudande som jag inte kunde vägra.

Tomas Och varför skrotade han dig?

Maria Han tröttnade på mig som alla andra. Män är sådana. De tröttnar lätt. De startar någonting bara för att lämna det ofullbordat.

Jesus Lämna henne i fred. Ser ni inte att hon är alldeles utschasad? Hon behöver vila och ta igen sig. Sov, syster, och återhämta dina krafter, och bli en hel människa igen.

Maria Omöjligt.

Jesus Ha tålamod.

Maria Du begär det omöjliga. Om det är något man inte kan ha tålamod med så är det andra människor, för de måste alltid bara göra dig besviken.

Jesus Ha tålamod med mig.

Maria Du vågar tro på mig efter allt vad jag gått igenom?

Jesus Just därför. Ju mer man prövas, desto starkare blir man i själen.

Maria Så du ser inte bara min kropp?

Jesus Nej, jag ser bara din själ.

Maria Då kan jag tro på dig.

Jesus Det är bra. Vila nu. Sov.

Maria (lägger sig till rätta på ena sidan och försöker sova. Somnar snart.)

Jesus Nu sover hon. Hon skall nog bli bra, skall ni se.

Tomas Vi är inte vana vid kvinnor i vårt sällskap.

Jesus Då är det kanske dags att bli det nu. Hennes sällskap kan säkert bli nyttigt för er. Hennes mjukhet och känslighet kan lätta upp er hårdhet och grovhet. Hon blir säkert bra för er.

Tomas Jag förhåller mig tvivlande.

Jesus Gör du det, Tomas, så blir du desto mera övertygad sedan.

Taddeus Vet någon någonting om henne?

Natanael Jo, jag vet en hel del. Maria från Magdala är beryktad, och hon känner oss också, för hon känner Johannes Döparen. Hon har varit högt uppsatt bland romarna och vistats i Herodes Antipas hov som hans senaste hustru Herodias dotter Salomes närmaste förtrogna.

Jesus Nu behöver hon inte ha mera med dem att göra. Hon är i säkerhet här.

Taddeus Vad gjorde hon vid hovet?

Natanael Herodias lär ha gett henne en framträdande position för att hon var en hög romersk generals älskarinna, och Herodias trodde att hon kunde främja Herodias intressen hos romarna. Hon ville kanske själv ha ett förhållande med den generalen.

Tomas Du vet mycket du. Hur vet du så mycket om romarna?

Natanael Jag är ju spion. Jag håller mig informerad om vad som pågår. Det är bättre att veta det i förhand än att bli tagen med överraskning.

Taddeus Då håller du väl esséerna informerade också.

Natanael Givetvis.

Tomas Här kommer Judas.

(Judas inkommer.)

Judas Men vad pågår här? Har ni lägrat en kvinna?

Jesus Tyst, Judas. Hon sover. Simon har fiskat upp henne ur vattnet.

Taddeus Vi trodde hon var döende.

Andreas Det var hon också. Det var med nöd vi räddade henne till livet.

Natanael Jag fick ge henne konstgjord andning.

Judas Vad gjorde hon i vattnet? Var hon en självspilling?

Jesus Ja, Judas, hon försökte faktiskt lämna sitt liv. Lyckligtvis var Simon och Andreas just då ute och fiskade, så hon fastnade i deras nät.

Andreas Och det blev hon direkt arg på oss för.

Judas Om ni har räddat hennes liv slipper vi henne aldrig.

Jesus Det var kanske det som var meningen.

Judas Jag tycker inte om det. Hon kommer bara att bli en belastning.

Jesus Inte för dig, Judas, för du tänker bara på pengar.

Judas Pengar är nödvändigt för att överleva. Om jag inte skötte vår gemensamma kassa kulle vi aldrig kunna hålla ihop.

Jesus Det är bra, Judas. Fortsätt med det.

Tomas Låt oss sköta våra andra affärer.

Judas Vad vet ni om henne? Hon kan ju vara farlig.

Natanael Vi vet allt om henne. Hon har inga hemligheter.

Judas Det tror jag inte. Vad är en kvinna utan hemligheter?

Simon Hon har förkastats av sin man och kommit i dåligt sällskap med romarna, som förkastat henne i sin tur.

Judas Så hon är bara en skrotad sköka.

Jesus, Det hindrar inte att hon är en människa, som försynen tilldelat oss för att ta hand om henne. Vi har inte haft för många kvinnliga följare.

Judas Tack och lov för det. Jag anar att hon kommer att bli oss till mycket besvär. Har hon haft problem med romarna lär vi inte slippa hennes problem.

Jesus I vilket fall som helst så är hon här, och vi ska inte överge henne så som alla andra har gjort.

Judas Vem var hennes man?

Natanael En girig jordägare som hette Aron. Han var inte snäll. Han anklagade henne för att inte föda honom några barn, och att anklagas för ofruktsamhet är det värsta som kan drabba en lojal hustru, som om det var hennes fel. Barn kommer inte på befallning. Om barnlöshet uppträder eller missfall är mannen precis lika ansvarig som hustrun, och han har ingen rätt att anklaga henne för en olycka. Men han gjorde det och försköt henne och tog över hela hennes egendom. Han stod sig väl med romarna, och när hon blivit förkastad tog en romersk officer över henne. Tydligt var hon godtrogen nog att tro att han skulle visa bättre förståelse och tolerans än hennes man. Det blev tvärtom. I Jerusalem skrotade han henne, och hon blev en vanärad vanryktad fallen kvinna.

Andreas Vet du någonting om gängvåldtänken hon nämnde något om?

Natanael De var sju stycken.

Andreas Inte konstigt att hon försökte begå självmord.

Simon Ingen kan överleva sådant med förståndet i behåll.

Tomas Pass på. Hon vaknar.

Jesus (har hela tiden lyssnat uppmärksamt med sänkt blick) Välkommen tillbaka, syster. Du är fortfarande hemma.

Maria (omtumlad) Jag måste ha drömt. Eller var det verkligheten jag lämnade, och är det en dröm jag vaknat i?

Jesus Vad drömde du?

Maria Det är som om jag lämnat en annan dimension. Jag vet inte var jag är. Var är jag?

Jesus Du har vaknat upp ur en mardröm, som var ditt tidigare liv. Nu är du pånyttfödd till ett nytt bättre liv. Du är hemma i gott sällskap vid randen av Gennesarets sjö.

Maria Jag försökte visst dränka mig i den?

Jesus Ja, du gjorde ett dopp.

Simon Vi hade äran att få bärga dig.

Maria Jag tackar er, men jag är rädd att det hade varit bättre för er att låta mig ligga kvar.

Tomas Vi kunde ju inte låta dig drunkna.

Maria Varför inte det? Ni vet ju ingenting om mig.

Natanael Vi vet allt om dig.

Maria Det vet ni inte alls, för det vet jag inte ens själv.

Judas Natanael har berättat allt som är känt om dig.

Maria Och ändå tar ni hand om mig. Vad är ni för ena egentligen? Är ni esséer?

Natanael Inte långt ifrån.

Maria Men du, Jesus från Nasaret, är väl ändå kusin med Johannes Döparen, som är en välkänd essé?

Jesus Ja, han är min kusin. Har du kontakt med honom?

Maria Han har också räddat mitt liv.

Tomas Har du fiskats upp av honom också? Han går ju och dränker folk i Jordan.

Maria Nej, han dränker dem inte. Han bara döper dem. Det är en symbolisk rening, ingenting annat. Ingenting renar ju så som vatten.

Jesus Hur nära i kontakt med honom kom du?

Maria Han ville också ha mig till syster. Jag ville skona honom från den belastningen och avböjde. Jag försökte varna honom för att utmana Herodes Antipas och hans härsklystna drottning. Det brydde han sig inte om. Han envisades med att fortsätta predika vad han upplevde som sanningen.

Jesus Tror du vi kan rädda honom?

Maria Ärligt talat, nej. Han har oavsiktligt gjort Herodias till sin fiende genom sin frispråkighet.

Jesus Ja, han har aldrig haft god hand med kvinnor.

Natanael Berätta mera om hovet, Maria. Vi vet alltför litet om det.

Maria Ju mindre ni vet, desto bättre. Ju mindre sagt om det, desto bättre. Det handlar bara om intriger och makt och sex. Det är inget ställe för en människa.

Natanael Och allra minst för en kvinna.

Maria Du sa det.

Tomas Är det sant att Herodes mördat sin bror för att överta hans hustru?

Maria Ingen vet om det var på hennes eller hans initiativ. Troligen var de båda överens om det. Johannes Döparen har genomskådat dem och hängtt ut dem offentligt. Det kan Herodias aldrig förlåta honom.

Natanael En farlig kvinna att ha som fiende.

Maria Du sa det. – Så vad ni än gör, gossar, så håll er borta från Jerusalem. Där blir det alltid bara bråk hela tiden. Känner jag romarna rätt, kommer det att sluta med att de jämnar hela staden med marken.

Jesus (sorgset, utan att se på henne) Vi måste till Jerusalem förr eller senare.

Maria Varför det? Vem tvingar er?

Jesus Vi har en mission att uppfylla.

Maria Inte du också! Ni bara ber om att bli korsfästa, alla ni som tror er kunna frälsa Israel från romarna!

Jesus Min mission är större och svårare än så.

Maria Du är för god för att blanda dig i politiken. Där blir man bara korrumpad och mördad, antingen som följd av sina egna brott eller som oskyldigt offer. Politiken är att gladiatorspel.

Jesus Om det är något jag inte är intresserad av är det politik. Jag har ingenting med romarna att göra. Jag bryr mig bara om vanliga människor.

Maria Om du far till Jerusalem blir du ett offer.

Jesus Det är kanske meningen.

Maria Det var kanske tur att jag fick tag i dig. Jag kanske kan omvända dig från den allmänna galenskapen och hysterin.

Jesus Jag är rädd att jag blir svår att omvända från det faktum att alla låter sig omvändas av mig.

Maria Till vad?

Jesus Till det enda som kan rädda mänskligheten.

Maria Och det är?

Jesus Kärlek.

Maria Menar du att det enda du predikar är kärlek? Men du är väl inte gift?

Jesus Nej, min kärlek är inte sexuell utan enbart andlig.

Maria Då är du unik.

Jesus Ja, jag är unik som mig själv, liksom alla är unika som sig själva.

Tomas (till de andra) Är hon inte lite väl förtrolig med vår mästare? Får hon vara hur fräck som helst?

Simon Jag tror inte han tar illa vid sig.

Maria Jag tror att jag skulle kunna lita på dig. Du kan i så fall bli den första man jag kunnat lita på, och jag har känt många.

Tomas Nu går hon för långt. Om man inte hejdar henne försöker hon förföra honom.

Jesus (har hört det) Försöker du förföra mig, Maria Magdalena?

Maria Jag vet inte. Jag vet bara att jag älskar dig.

Jesus Det kan du lugnt göra, för jag kan aldrig besvara din kärlek utom genom att älska dig lika varmt tillbaka men enbart andligt.

Maria Då vet jag att jag kan lita på dig.

Jesus Mina lärjungar, jag har upptagit Maria Magdalena i vår krets som en av oss. Jag vill att ni skall betrakta henne som er syster lika mycket som jag betraktar henne som min.

Simon Här är Johannes med moder Maria.

(Johannes inkommer med moder Maria, Jesu moder.)

Jesus Här kommer mera nyttigt feminint sällskap. Det var bara ni som fattades, Johannes. Var hälsad, min moder.

Moder Maria Vi hörde ett sällsamt rykte om att ni tagit hand om en prostituerad. Är det den här människan?

Jesus Ja, moder, hon heter Maria liksom du, och kommer från Magdala.

Maria Är det den beryktade soldathoran från Magdala?

Jesus Ja. Känner ni varandra?

Maria Nej, men jag känner till hennes fall. Hon står högt i kurs hos drottning Herodias och hennes hov.

Jesus Jag tror att hon har lämnat det.

Maria Det är bäst för henne i så fall. Det är farliga människor.

Magdalena Jag försöker just avråda din son från att bege sig till Jerusalem. Ingen plats är farlig för honom utom den.

Maria Då är du en klok flicka. Han har haft sina griller hela livet, och jag har alltid förgäves försökt få honom att ta sitt vett till fånga.

Simon Jesus har presenterat Maria Magdalena för oss som sin syster och velat få oss att även vi omfatta henne som en syster.

Maria Alla kvinnor är systrar. Det är ingenting ont i det.

Judas Men hon är prostituerad.

Maria Vad gör det? Alla kvinnor som har sex är prostituerade, med eller mot sin vilja.

Magdalena Moder, elaka tungor har påstått att er son är oäkta som född utanför äktenskapet och en bastard. Det är väl inte sant?

Maria Det vill jag låta vara osagt. Josef var inte mer än trolovad med mig, och vi firade aldrig bröllop. Han var änkling och hade barn tidigare. Två av hans söner är Jesu lärjungar och hans halvbröder. Vem som är Jesu fader vill jag låta vara osagt, då man gärna får tro det värsta om mig och min son. Jag skäms inte för honom.

Jesus Och ingen son har någonsin vördat sin moder mer än jag.

Maria Det är bäst att du också låter det vara osagt.

Jesus (presenterar Johannes för Magdalena) Och det här är Johannes, Jefunnes son, min yngsta lärjunge. Jag hoppas ni ska bli goda vänner.

Magdalena Det är vi redan.

Jesus Känner ni varandra?

Magdalena Nej, men jag kan se på honom att han är din älsklingslärjunge, och därmed är vi kolleger.

Johannes Syster Magdalena har läst mina tankar.

Maria Kom jag och störde i någonting? Ni verkade så upptagna när jag kom.

Jesus Du kan aldrig störa, moder. Vi tänkte just bege oss härifrån. Simon har fiskat färdigt.

Simon Åtminstone för idag. Det finns andra dagar, och då kanske jag åtminstone får några fiskar.

Andreas Du menar att en fisk var nog för idag?

Simon Det menar jag verkligen!

Jesus Bra! Då är det dags att vi rör på oss. Vi kan ju inte bara slå oss till ro hela dagen. Vi har mycket framför oss som väntar.

Magdalena Gå bara inte upp till Jerusalem.

Jesus Det blir en senare fråga. Kom, syster! (*tar henne om axeln, och de går alla ut tillsammans, Jesus med Magdalena i täten.*)

Scen 2. Herodes Antipas praktfulla hov.

Herodes Jag förstår inte vad du har emot den stackars skälmen. Han är ju bara en förryckt stackars narr och dåre, som alla andra bedrövlige profeter i detta infekterade land.

Herodias Han förolämpar mig som kvinna.

Herodes Är inte det vad kvinnor är till för?

Herodias Inte en drottning. Inte din drottning.

Herodes Du är bara maktsvartsjuk. Du tål inte hans inflytande över israelerna.

Herodias Nej, det är jag inte, och det har jag fullgoda skäl till.

Herodes Du måste ändå medge att han är ganska underhållande som narr.

Herodias Han sprider ju bara gift omkring sig! Tycker du det är roligt?

Herodes Det är hans absurditet som är så löjeväckande.

Herodias Jag har då aldrig kunnat skratta åt honom eller funnit hans löjen vara roliga.

Herodes Det är för att du är kvinna.

Herodias Nej, det är för att jag är din drottning, och för att jag inte tycker att en dåres förlöjligande av vår tron är någonting att skratta åt. Han är subversiv och utgör ett hot mot vår ställning!

Herodes Romarna struntar i honom. De tycker bara han är en dåre som alla andra löjliga predikanter här i landet. Det är bara du som begår misstaget att ta honom på allvar.

Herodias Men han säger sanningen!

Herodes Är det då så fasligt? Sanningen är bara farlig om man tar den på allvar. I grund och botten är sanningen aldrig annat än bara ett dåligt skämt.

Herodias Du tycker det är roligt, men det tycker inte jag!

Herodes Det är ditt privilegium. (*till en vakt*) Hämta upp den där blådåren från källaren. Vi kan behöva litet underhållning.

Vakten Johannes Döparen?

Herodes Ja. Du är väl inte rädd för honom?

Vakten Jag vet bara en som är rädd för honom, och det är er hustru.

Herodes Hon måste lära sig att han bara är ett ofarligt skämt. För upp honom, så får vi gyckla med honom! (*Vakten går.*)

Herodias Jag förstår inte din svaghet för den förskräckliga mannen.

Herodes Han roar mig.

Herodias Jag tror att det roar dig att han retar mig.

Herodes Ja, det gör det.

Herodias Du är morbid.

Herodes Det är vi alla.

Herodias Jag kommer aldrig att få en lugn natts sömn förrän jag har fått den knölens huvud på ett fat.

Herodes Så passionerat som du hatar honom kunde man nästan tro att du var kär i honom.

Herodias Den luffaren! Den levande stinkbomben! Det avgrundsarslet! Den vidriga demonen! Han är ju inte ens rumsren!

Herodes Men han håller åtminstone dig levande, och mig håller han vid gott humör.

Herodias Den ohyggliga olyckskorpsfantomen!

Herodes Du ser själv. Han håller dig kroniskt förbannad. Och det håller dig levande.

Herodias Jo, jag tackar!

(*Vakten kommer in med Johannes Döparen i kedjor.*)

Johannes Så ni har inte tröttnat på mina förbannelser av er, ni fördärvliga huggormars avföda!

Herodes Du roar oss, din humbug.

Johannes Vad är det för roligt med att ni är mera korrumperade än hela Rom, så att er lastbarhet stinker över hela det romerska imperiet? Och vad är det för roligt med att jag håller er stank framför era egna näsor?

Herodes Det roliga är att du är så arg för ingenting. Vad du än säger kan du ingenting göra åt vår ställning och makt, och du vet att vi när som helst kan låta avrätta dig.

Johannes Det kommer ni väl att göra också så småningom, och det enda som avhåller dig är din feghet. För du vet att jag är helig och att mitt ord har mera makt än all din ruttna politik.

Herodias Ryck då för helvete upp dig, din stackars velige kung, och expediera den här vettvilligen. Det enda han kan är ju att okväda dig så att det ryker ur munnen på honom.

Herodes Det är bara hans bolmande andedräkt, kära du. Jag antar att alla tänderna ruttar i munnen på honom, då han struntar fullkomligt i sitt avskräckande yttre och väl aldrig har tvättat sig.

Johannes Om någon är oren här är det ni två, ni fördärvliga orgieorganisatörer, som bara kan förleda hela Israel till synd så att hela vårt folk måste förgås av att drunkna i era spyor.

Herodes Du är allt bra rolig du. Inte konstigt att du är ogift. Ingen kvinna har väl någonsin velat ha dig, så som du stinker ner hela din omgivning inom en mils omkrets.

Johannes Den stanken är er egen och hela ert hovs, som är helt nersmittat av era veneriska sjukdomar och er självdestruktiva korrupktion, som angriper alla som kommer i närheten av er och får dem att sakta men säkert implodera i ruttighet. Jag lovar dig, Herodes Antipas, att den dagen du dör kommer hela ditt lik att explodera av maskar som ätit upp dig inifrån.

Herodes (till Herodias) Kalla på din dotter.

Herodias Vad vill du med henne?

Herodes Jag vill se vilken effekt landets fagraste skönhet kan ha på en sådan grobian, om någon alls. Men han är ju ändå man.

Herodias Jag vill inte att han förbannar henne också.

Herodes Hon är ju oskuld. En sådan måste han respektera. Hon är osårbar som intakt jungfru.

Herodias Ju mera oskyldig och oskuldsfull man är, desto sårbarare är man.

Herodes Låt oss ändå se vad hon kan göra åt detta hopplösa fall.

(Herodias ger ett tecken, och Salome inträder med beväpnad vakt, utomordentligt ung, vacker och oskuldsfull.)

Salome Vad vill du, mor?

Herodias Det var din fader och konung som önskade din närvaro.

Salome Här är jag. Vad kan jag göra för er?

Herodes Dansa för det här förtappade kreaturet.

Salome (observerar Johannes) Men det är ju en man.

Herodes Just därför.

Salome Men jag vill inte.

Herodias Gör det, så blir din far glad.

Salome Och om jag vägrar?

Johannes Det är rätt, flicka. Trotsa dina föräldrar. De vill dig bara illa.

Herodes Inte alls. Om du dansar för honom skall du få allt vad du begär.

Salome Ni vill bara köra med mig. *(smiter ut. Vakterna undrar vad de ska göra.)*

Herodes Nåväl, en annan gång då. Låt henne vara. *(till Johannes)* Du skrämde bort henne, ditt missfoster.

Johannes Nej, det var ni som gjorde det. Ni försöker prostituera henne.

Herodias Nu är det nog! För bort den skamlösa mannen!

Johannes Ska ni tala om skamlöshet? *(blir bortförd av vakterna)*

Herodes Det var inte roligt, Herodias.

Herodias Det var ju det jag sa. Han är aldrig rolig, bara fördärvlig.

Herodes Det var inte han. Det var din dotter som inte ville dansa. Jag vet hur otroligt förföriskt hon kan dansa. Han var rolig som vanligt och tillräckligt, men nöjet förstördes av hennes ovilja att samarbeta.

Herodias En annan gång, Herodes. Hon finns ju kvar.

Scen 3. Salomes kammare.

Salome Tack för att du kom, syster.

Magdalena Du kallade på mig. Är det problem med dina föräldrar nu igen?

Salome Jag tycker inte om deras intriger.

Magdalena Vad har de nu ställt till med?

Salome De vill utnyttja mig till att provocera Johannes Döparen.

Magdalena Så han lever ännu.

Salome Ja. De håller honom fängslad i kedjor. Min mor vill göra sig av med honom, men Herodes vågar inte döda honom, då han är en profet.

Magdalena Och känner jag honom rätt gör han bara läget värre för sig själv hela tiden.

Salome Ja. Han skräder inte orden. Du skulle höra hans utfall mot mamma och hennes toffelhjälte till kung.

Magdalena De är väl värdelösa i hans ögon.

Salome Inte bara värdelösa. Skamlösa, ärelösa och lösaktiga.

Magdalena Det vet hela världen. Det är ingenting nytt. Det behöver han inte tala om för dem.

Salome Han gör det bara för att reta dem och provocera dem och det inför hela hovet. Herodes bara skrattar åt honom medan mamma gnisslar tänder.

Magdalena Vi måste få ut honom härifrån innan det är för sent.

Salome Hur?

Magdalena Jag känner den romerske generalen Vitellius. Han har stor myndighet, och det enda Herodes fruktar är romarna. Han kunde kanske ingripa.

Salome Hur?

Magdalena Vad har din mor och Herodes bett dig göra för att provocera Johannes?

Salome De har bett mig dansa för honom.

Magdalena Jag förstår. Och du har inte velat?

Salome Herodes njuter vällustigt av att se mig dansa. Jag vill inte plåga Johannes på det sättet.

Magdalena Och du vill inte göra det ens mot belöning?

Salome Herodes lovade mig vad jag än bad om, om jag gjorde det.

Magdalena Där har vi vår chans. Om jag känner Herodes rätt är han tillräckligt svag för dig för att även infria sitt löfte vad du än bad om.

Salome Vad har du för idé?

Magdalena Du skall dansa för dem, och som belöning efteråt skall du begära Johannes Döparens befrielse.

Salome Det skulle Herodes kanske gå med på men aldrig min mamma.

Magdalena Om Herodes går med på det har hon ingenting att säga till om. Han är kung.

Salome Bara Johannes Döparens befrielse skulle kunna få mig att dansa för de gamarna.

Magdalena Det kan vara värt det, om du vågar.

Salome För att rädda ett liv vågar jag gärna vad som helst.

Magdalena Du kommer att göra en insats.

Salome Men hur känner du general Vitellius?

Magdalena Det är en lång historia. Han försökte rädda mig från sina vilda knektar och ville att jag skulle följa med honom till Rom som hans frilla. Jag tackade nej, men erbjudandet kvarstår.

Salome Hur kunde en judisk man försmå dig när alla romare blir galna i dig? Det är ju inte precis något fel på din skönhet.

Magdalena Fråga honom. Det var väl bara så att han föredrog pengar, makt, ägodelar och sex framför vänskap och kärlek. När han bara ville ha mig som någonting att knulla med och föda barn åt honom gick det inte bra för oss i sängen, och han skyllde på mig. Men det var han som var otillräcklig.

Salome Du hade tur som överlevde.

Magdalena Eller otur. Det beror på hur man ser det.

Salome Genom att du överlevde kunde få mig att rädda livet på Johannes Döparen.

Magdalena Det är inte gjort ännu.

Salome Trivs du med de där nasaréerna?

Magdalena För första gången efter min skilsmässa jag har jag behandlats anständigt. De respekterar mig. Det har aldrig någon man gjort förut.

Salome Någon påstod att du var Jesus älskarinna.

Magdalena (ler) Jag älskar honom mer än jag någonsin trodde att jag skulle kunna älska någon man. Men han är enbart andlig. Han ser också mig bara som en andlig varelse. Därför är det ingen risk att han någonsin kommer vid mig. Desto mera kan vi älska varandra.

Salome Jag avundas dig.

Magdalena Kom med och slut dig till oss. Ge katten i dina värdelösa föräldrar och deras skamlösa hov med all korrumberad lyx och skörlevnad. Kom med till oss och lev ett sundare liv.

Salome Jag önskar det vore möjligt. Jag skulle gärna göra det. Du är som en storasyster för mig och egentligen den enda vän jag har. Du förstår mig och är klok och kan alltid råda mig. Men först måste vi rädda Johannes Döparen.

Magdalena Ja, låt oss ta en sak i sänder. Men då vet du att du är välkommen hos oss. Jag kan garantera din säkerhet hos oss, medan du aldrig kan vara säker här i hovet, allra minst för din mor. Jag står för mitt erbjudande som gäller ända tills du accepterar det.

Salome Tack, syster. *(omfamnar henne innerligt)*

Akt II scen 1.

Tomas Vi kan inte lita på henne. Hon lovade oss bara bekymmer från början. Och vad vet vi om henne, utom bara allt det värsta? Dessutom är hon insyltad i landets mest pestsmittade korrupsionshärd, som bara sprider gift över hela landet.

Johannes Men om hon har goda kontakter i hovet och kan utverka Johannes Döparens befrielse, så borde vi väl låta henne?

Simon Ge henne en chans, Tomas. Hon har ju en god vilja.

Tomas Jag tror inte på någon god vilja hos lösaktiga damer.

Maria Inte ens hos mig?

Tomas Du är moder. Det är annorlunda.

Simon Mästaren litar på henne och har upptagit henne i vår gemenskap. Då har vi ingen rätt att förneka henne.

Andreas Vad vet du om hennes försänkningar i hovet, Natanael? Har Johannes Döparen någon chans?

Natanael Om han har en chans, är det bara genom henne.

Johannes Vad vet du om saken?

Natanael Jag vet så mycket, att hon har stort inflytande över Herodias dotter, då Salome utvalt henne som sin förtrogna. Salome betraktar henne som den enda i sin omgivning hon kan lita på, som en äldre syster. Herodes har bett Salome dansa för honom. Hon har vägrat, då hon känner, att Herodes bara betraktar henne med vällust och får stånd när hon dansar för honom. Herodes har lovat infria vad hon än skulle önska sig, om hon dansar för honom. Ändå håller Salome stånd. Då har Magdalena föreslagit, att hon skulle önska sig Johannes Döparens befrielse, om hon

dansar för honom. Som kung måste han stå för sitt ord i synnerhet inför sin drottningens enda dotter. Jag vet inte hur det har gått, men Salome tyckte om Magdalenas förslag och var villig att riskera konsekvenserna. Det enda problemet är att drottning Herodias vill se Johannes Döparens död till varje pris.

Simon Då har vi bara att vänta och se.

Natanael (vänder sig till Jesus, som hållit sig obemärkt i bakgrunden) Mästare, vad anser du?

Jesus Maria Magdalena är klok och har mycket erfarenhet och känner kvinnorna. Min uppfattning är att hon smittat Salome med sin klokhet. Jag tror att vi kommer att se dem båda här med oss.

Tomas (hånkrattar) Skulle Salome överge sitt hov och liv i lyx bara för att följa en soldathora till vårt läger?

Simon (strängt) Tomas, hon är ingen soldathora längre. Hon är en av oss.

Tomas Vänta bara! Hennes brännmärkta ränder går inte ur så lätt.

Natanael Tomas, du är omänsklig.

Tomas Tvärtom. Jag är realistisk.

Simon Din realism är brutal.

Tomas Men mänsklig. Jag ser människor som de är och undanber mig all den naivitet, som ni all svärmar för.

Andreas Bry er inte om honom.

Jesus Rätt så. Låt honom vara som han är. Jag tror att vi alla kommer att bli överraskade av vad Magdalena och Salome kommer att åstadkomma.

(Judas kommer in.)

Simon Judas! Vad nytt?

Johannes Har du hört något från hovet?

Judas Jag var där.

Tomas Har det hänt något?

Judas Ni skulle ha hört honom! Han läste lusen av hela församlingen!

Andreas Vem gjorde vad?

Judas Herodes lät hämta upp Johannes Döparen för lite underhållning. Johannes tog tillfället i akt och levererade en av sina etterdrypande domedagspredikningar och gick särskilt hårt åt drottningen, som han jämförde med Maria Magdalena i lastbarhet, förtappelse och synd. Han påtalade hennes sanslösa

brottslighet och kallade Herodes en fegis som bara blundade för alla sin gemåls himmelsskriande brott. Han formligen exploderade av helvetesutgjutelser. Alla var imponerade och höll andan och sneglade åt drottningen som var blossande röd. Man väntade ett annat utbrott från henne. Då ingrep Herodes stillsamt och kallade till sig Salome och bad henne förtroligt och vänligt att dansa för Johannes Döparen. Då teg alla. Man trodde aldrig hon skulle dansa, då hon alltid vägrat göra det offentligt tidigare. Men nu överträffade hon allas vildaste förvåning och förväntningar med att faktiskt bjuda på sin dans. Musikerna var inspirerade och bjöd till de också, så det blev en verklig festföreställning. Man kunde se hur Herodes gottade sig och vred sig och hade besvär med sin stegring, då hon bjöd till med sitt allra bästa så att alla måste förföras av hennes skönhet och sensualitet. När det var över flämtade alla. Herodes var på sitt allra bästa humör och var tydligt mer än tillfredsställd, och han bad henne upp och tilltalade henne godmodigt och sade: "Nå, min flicka, vad önskar du mest i hela världen?" Då gick Salome upp till honom och viskade i hans öra. Han nickade belåtet, som om det var en önskan han lätt kunde uppfylla, och han kallade till sig en vakt och gav honom i förtroende någon uppgift. Andra vakter tog hand om Döparen och förde bort honom igen. Salome återvände och drog sig undan och ville till varje pris undvika sin moder. Men modern kallade till sig vakten och gav även hon honom någon förhållningsorder som något tillägg till kungens order, och vakten avlägsnade sig. Då gick även jag, för föreställningen var över, det blev inte roligare, och jag antog att Salome räddat livet på Johannes Döparen, som hon föresatt sig. Men även drottningen verkade misstänkt nöjd.

Andreas Så du väntade inte för att se hur det hela skulle avlöpa?

Judas Det får vi väl veta så småningom. Johannes Döparen hör väl av sig.

Simon Jag hoppas det.

Tomas Jag ser några damer komma.

Natanael Du store tid!

Andreas Det är Magdalena och en annan.

Natanael Jag fruktar det värsta.

(Magdalena inkommer med den beslöjade Salome, båda i upplösningstillstånd.)

Mina damer, vad har hänt?

Magdalena Herodias gav en kontraorder. I stället för att befria Johannes Döparen såg drottningen till att de högg huvudet av honom. På hennes befallning kom de sedan upp med det och presenterade det för Herodes medan Herodias hånskrattade. "Här får du din belöning, du gycklarnas kung, för att du lät honom förolämpa mig offentligt i vecka efter vecka! Nu slipper du höra hans olycksprofetior mer! För säkerhets skull skar vi inte bara ut hans tunga utan avlägsnade hela huvudet när vi ändå höll på! Nu får han spöka för dig i stället!"

Hela hovet slogs av fasa, alla bröt brådstörtat upp, och Herodes själv reste sig blek av fasa, och vi trodde han skulle krevera eller få slag. Några ledde ut honom. Och Herodias bara fortsatte hånskratta, överberusad av skadeglädje.

Salome Jag kunde inte vara där längre. Jag vågar inte längre visa mig bland människor. Alla kommer att påstå att det var mitt fel. Får jag stanna hos er? Jag behöver skydd mot hela världen.

Jesus Naturligtvis är du välkommen. Maria Magdalenas lillasyster är vår lillasyster.

Natanael Vi skall alla beskydda dig.

Jesus Ta hand om henne, Natanael, och ge henne lugn och vila. Hon är i chock efter att ha förlorat sin moder på det brutalaste tänkbara vis. (*Natanael tar hand om Salome och går ut med henne.*)

Tomas Och vi? Johannes Döparen är död. Vad ska det nu bli av oss?

Jesus Vi får nog avstå från Jerusalem den här gången.

Simon Vi får sätta oss i säkerhet. De kommer att efterlysa Salome.

Johannes Vi kan sätta henne i säkerhet hos esséerna.

Jesus Ja, vi får göra det, tills vidare. – Jag beklagar, Maria, att din utmärkta plan gick om intet.

Magdalena Jag underskattade Herodias ondska. Det är mitt fel.

Jesus Om inte du kunde rädda honom, Maria, hade ingen kunnat rädda honom, inte ens jag.

Magdalena Klen tröst, mästare. Vi har förlorat honom, och ingenting kan ge oss honom tillbaka.

Jesus Han bara inledde vårt stora verk. Det kommer nu an på oss att fullborda det.

Magdalena Men Johannes Döparens död innebär att vi alla alltid kommer att sväva i livsfara.

Jesus Det bara ökar vikten av vår angelägna uppgift.

Magdalena Vad är vår uppgift?

(*Jesus tar henne avsides.*)

Judas Tror ni hon kan trösta honom?

Andreas Hon om någon.

Johannes Det är inte han som behöver tröst. Det är hon som behöver upplysning.

Judas Om vad?

Maria Johannes har rätt. Jesus behöver inte andras tröst då han kan trösta sig själv.

Judas Hans reaktion eller brist på reaktion verkar ändå märklig då de ändå var kusiner.

Maria Nej, de var inte kusiner. Johannes Döparens mor var min fränka, men vi var inte systrar. Mellan Johannes och Jesus fanns ett starkare band än släktskap. De kände båda samma kallelse. De var som mer än bröder. De var som tvillingbröder, då de delade samma ande. Nu måste Jesus ensam föra den anden vidare, och det gör han bäst ensam.

Judas Jag har alltid undrat över vad Jesus egentligen velat åstadkomma.

Maria Jag tror det är det mysteriet han nu inviger Maria Magdalena i, som i viss mån kan ersätta Johannes som en förtrogen tvillingsjäl.

Simon Ingen kan förstå Jesus bättre än hans moder. Vi kan inte förstå allt vad han säger och menar, men hon kan göra det.

Maria Kanske också Magdalena.

Simon Här kommer Natanael tillbaka.

Andreas Är allt väl med prinsessan?

Natanael Hon sover nu. Det går ingen nöd på henne. Hon var bara chockad.

Simon Det är inte så konstigt.

Tomas Vad ska vi göra med henne? Vi kan inte ha henne här.

Natanael Vi ska föra henne i skydd hos esséerna. Hon klarar sig, och hon är tillräckligt självständig och redig för att klara sig själv. Hon behöver bara tillfälligt komma ur riskzonen.

Judas Herodias kommer att påstå att hon blivit bortförd. Hon kommer aldrig att acceptera att hon själv tagit avstånd från sin moder.

Natanael Samtidigt tror jag inte vi behöver frukta Herodias. Hon kommer aldrig att komma över sin dotters förskjutning av henne.

Simon Jag hoppas du har rätt.

(Jesus kommer tillbaka med Magdalena.)

Judas Jag beklagar, mästare, din svåra förlust.

Jesus Johannes Döparen hotade Herodes och hans hov. Det kommer aldrig vi att göra. Vi ska ändå inte ta några risker och hålla oss borta från Jerusalem ett tag. Vi vill ju inte reta romarna heller.

Simon Vi är alltid trygga i Galiléen.

Jesus Ja, Simon, vi är alltid trygga i Galiléen.

Johannes (till Magdalena) Vad berättade mästaren för dig?

Magdalena Vi lever i ett mysterium.

Johannes Vad då för mysterium?

Magdalena Det är det din mästare försöker bli klok på.

Johannes Förstår han det inte själv?

Magdalena Han håller på att komma till rätta med det, men han har själv svårt för att få något grepp om det. Det är som om det kontrollerade honom och inte tvärtom.

Johannes Men vet han vad han vill?

Magdalena Ja, Johannes, han vet vad han vill.

Scen 2. Jerusalem, hos Pontius Pilatus.

Pontius Vad är det nu för rabalder med den här nya profetnarren?

Kaifas Ni behöver inte oroa er. Han är helt och hållet en judisk angelägenhet.

Pontius Men vad är det honom? Vi nås av de mest befängda och absurda rykten.

Kaifas Det är bara amsagor.

Pontius Ja, det är ju fullständigt omöjligt att sätta tilltro till dem. De berättar om hur han botar hur sjuka som helst, skänker blinda synen åter och till och med uppväcker döda.

Kaifas Det rör sig bara om skendöda.

Pontius Ja, då är det ju bra att han uppväcker dem i tid så de inte blir levande begravda. Men är det säkert att han inte vållar politisk oro bland er judar? Vi vill inte ha fler uppror här.

Kaifas Det vill inte vi heller.

Pontius Men det är många som följer honom. Då han är ledare för en växande folkrörelse måste vi hålla honom under uppsikt. En folkförförare kan sätta i gång vilka förfärliga sociala jordskred som helst.

Kaifas Han är ofarlig.

Pontius Varför är han ofarlig?

Kaifas Han är för filosofisk.

Pontius Så han är bara en filosof. Då är jag lugnad. Men en av våra mest uppseendeväckande kvinnor följer honom, som har försänkningar både i den där

narren Herodes hov och bland högt uppsatta romare, men hon tillhör hans krets. Är hon hans älskarinna?

Kaifas Jag vet vem ni menar. Det är vårt lands djupast fallna kvinna. Det sägs att han har drivit ut sju onda andar ur henne. Hennes man försköt henne som ofruktbar, och sedan dess har hon ständigt fortsatt i utförsbacken. Nasaréerna lär ha fångat upp henne i tid innan hon lyckades begå självmord.

Pontius Var det hon som lyckades smussla ut prinsessan Salome från det herodianska hovet, som har förblivit försvunnen sedan dess?

Kaifas Ja.

Pontius Hennes föräldrar har väl aldrig kommit över det.

Kaifas Det var deras eget fel. Det var för att de avrättade Johannes Döparen.

Pontius Den där galna profeten som höll på med att dränka folk för att inviga dem i saligheten? Varför tog de livet av honom? Vad gjorde han för ont?

Kaifas Han var för lösmünt. Han var för slängd i käften. Han förolämpade drottningen. Ingen drottning kan tåla sådant.

Pontius Det låter som en skabrös historia. Berätta mera.

Kaifas Det är ett korrumperat hov. Herodes tog sin broders hustru och mördade honom. Det tröttnade aldrig Johannes Döparen på att påtala för honom. Han tog det med ro, han bara skrattade ut galningen, men drottningen tog illa vid sig.

Pontius Man förolämpar inte kvinnor.

Kaifas Allra minst med att säga sanningen.

Pontius Men vad hade prinsessan med det att göra?

Kaifas Hon dansade för Herodes. Han lär ha lovat henne vad hon än önskade sig om hon dansade för honom, och enligt hörsägen skall hon på sin moders inrådan ha önskat sig Johannes Döparens huvud. Men jag tror det gick annorlunda till. Det var bara modern som ville se honom död. Herodes hade bara roligt åt honom.

Pontius Så det var ett olycksfall i arbetet, och prinsessan fatade sådan avsky för sin moder att hon sade upp bekantskapen med henne.

Kaifas Jag visste att ni skulle vara intresserade av fallet. Därför har jag kallat damen i fråga hit. Hon väntar utanför. Er general Vitellius var hennes höga beskyddare.

Pontius Då har ni läst mina tankar. Jag vill verkligen gärna träffa honom.

(Kaifas gör ett tecken till sin uppvaktning. En tjänare går ut.)

Jag är verkligen nyfiken på denna skandalösa skönhet som kan få hur heliga profeter som helst på fall.

(Tjänaren kommer in med Maria Magdalena.)

Magdalena (till Kaifas) Vad kan jag stå till tjänst med?

Kaifas Prokuratorn här var nyfiken på dig. Han undrar vad du har gjort av Salome.

Magdalena Hon är efterlyst över hela landet. Alla undrar var hon är, men ingen vet det.

Pontius Så du vet det inte heller?

Magdalena Om hon vill leva i anonymitet och har goda skäl till det, så har hon rätt att få vara anonym för att skydda sig själv.

Pontius Med en sådan ilsken moder har hon verkligen skäl nog att hålla så långt avstånd till henne som möjligt.

Magdalena Just det.

Kaifas Det var allt, Magdalena. Vi behöver dig inte mera.

Pontius Du lär stå på intim fot med nasaréén och hans lärjungar. Du kunde tjäna oss som spion hos dem och rapportera till mig och Kaifas om deras göranden och låtanden.

Magdalena De vill bara leva i fred liksom prinsessan Salome.

Pontius Och så länge de gör det är allt gott och väl. Men man kan aldrig vara för säker. Så håll oss gärna underrättade om vad som händer.

Kaifas Du är alltid välkommen till mitt hus, där aldrig någon skall skada dig.

Magdalena Ni har ju redan hans älsklingslärjunge Johannes som er informatör.

Kaifas Han säger inte mycket. Du skulle vara ett idealiskt komplement.

Magdalena Jag lovar ingenting.

Pontius Det behöver du inte göra. Huvudsaken är att du känner dig säker och välkommen hos oss och betraktar oss som din vän, lika mycket som Vitellius.

Magdalena Tack, det räcker med Vitellius.

Pontius Han kan återkallas till Rom när som helst.

Kaifas Du har inga skyldigheter mot oss, Maria Magdalena, men vi vill att du ser oss som dina vänner i hög ställning, och man vet aldrig om ni någon gång kan behöva vår hjälp om det skulle uppstå problem.

Magdalena Kan jag gå nu?

Pontius För all del. Men var alltid välkommen tillbaka. (*viftar bort henne. Hon går.*)

Nå, vad tror du, Kaifas?

Kaifas Naturligtvis vet hon var hon är, men Salome stod alltid under hennes beskydd, och hon känner ansvar för att fortsätta beskydda henne.

Pontius Men kan vi ha användning för henne?

Kaifas Det återstår att se.

Scen 3. Till bords i Betania.

Lazarus Du skall alltid känna dig välkommen här i vårt hem, Jesus från Nasaret, med alla dina vänner. Jag beundrar dig kolossalt och inte bara för att du tagit så väl hand om vår Maria Magdalena och upptagit henne som en av er. Vi är lika tacksamma för det som hon.

Jesus Det är vi som skall vara tacksamma. Din gästfrihet överträffar alla andras. Inte bara har ni erbjudit en säker tillflyktsort för oss men också för prinsessan Salome, som här har känt sig trygg för första gången sedan hon flydde hemifrån. Jag hoppas bara att ni skall kunna fortsätta få vara i fred och kunna bibehålla den förhärskande trygghet som besjälar ert hem och förvandlar det till en oantastlig oas av humanitet och mänsklig värme.

Lazarus Tack, Jesus. Vår största ära att ni trivs här och att du alltid vill komma tillbaka.

Jesus Det är nästan bara här jag kan slappna av utan att bli ansatt av nödlidande som behöver min hjälp och läkedom.

Lazarus Det gläder mig.

(*Magdalena kommer in och sätter sig vid Jesu fötter och börjar smörja in dem.*)

Marta Men Maria, vad tar du dig till?

Jesus Låt henne vara.

Marta Men vi vill inte att du ska besväras av att hon kommer och gör sig till.

Magdalena Hans fötter behöver vård då de vandrat länge över steniga stigar och hård mark.

Marta En annan gång, Maria. Nu sitter vi till bords.

Judas Det där är inga billiga oljor. Så dyra pengar hade varit bättre att hjälpa nödlidande med.

Marta Vad menar du egentligen, Maria? Du kommer här och besväras mästaren och behandlar honom som en av dina kunder och gör dig till och det inför

alla hans vänners ögon, så man kunde tro att du betraktade honom som din egendom och ville förföra honom.

Jesus Marta, Marta, bekymra dig inte för din syster. Hon menar bara väl och gör mig inte någon skada. Om hon vill sköta om mina fötter så är det inte värre än att ni förplägar mig med mat.

Marta Men vi smeker dig inte och smörjer dig inte med olja som om det gällde att förbereda ett lik för gravläggningen.

Jesus Det är kanske det hon gör.

(Alla förfasar sig.)

Simon Vad menar du, mästare?

Jesus Det är en nödvändighet. Lugna er. Vi måste alla dö och även jag. Det är bara det att jag väljer att göra det för att genomföra min mission.

Magdalena (avbryter fotvården) Vad är din mission?

Jesus Att förverkliga Messias.

(Alla begrundar hans svar.)

Tomas Messias är en dröm. Många har utgett sig för att vara Messias och blivit korsfästa av romarna för det. Tänker du göra det samma?

Simon Det kan vi inte tillåta.

Lazarus Jag hoppas verkligen att du inte menar allvar.

Jesus Du kan vara mig behjälplig, Lazarus.

Lazarus Det vet du att jag gärna gör.

Jesus Kom med mig, så får vi tala i enrum. Jag vill inte utsätta dig för några risker.

Lazarus Det är det sista vi vill göra med dig.

(Jesus tar med sig Lazarus avsides.)

Taddeus Vad tror ni han menar egentligen? Har han blivit vriden?

Andreas Jag tror att han vet vad han gör. Det är bara vi som inte vet det.

Simon Det får vi väl veta så småningom. Han ligger alltid före oss. Det är vi som hänger efter och har svårt för att fatta.

Judas Ingen kan fatta vad han egentligen menar förrän när det är för sent.

Natanael Vi får helt enkelt lita på honom. Han skulle aldrig svika oss eller överge oss.

Tomas Vem kan ha tålmod i längden med hans nyckfullhet?

Simon Han är inte nyckfull. Han är bara outrannsaklig.

Marta Vad menar du, syster? Vad menar han egentligen, du som känner honom?

Magdalena Det får vi alla tids nog veta.

Marta Du undviker frågan.

Magdalena När jag säkert vet vad han menar skall jag gärna besvara den. Före det vill jag inte göra mig skyldig till några missförstånd.

Marta Som du vill, syster. Vi får väl ha tålamod då.

Johannes Han skulle kunna föra hela världen bakom ljuset, men han skulle aldrig göra det med oss.

Judas Du vet inte vad du säger.

Johannes Säg inte det.

(De fortsätter att diskutera och käbbla inbördes medan scenen åskådliggör Jesus med Lazarus.)

Lazarus Om du menar att det är riskfritt tror jag på det. Om det är någon jag vet att jag kan lita på så är det du.

Jesus Det är viktigt att du är fullständigt klar och medveten om riskerna. Jag har sett det genomföras i Indien, och de har alltid kunnat återkallas till livet, även fast de legat skendöda i tre dagar.

Lazarus Om det kan hjälpa dig med din mission vill jag gärna göra det. Jag tror på dig.

Jesus Det är en sorts bedrägeri, och ingen kommer att tro något annat än att du verkligen varit död, men jag vill vara säker på att experimentet fungerar, så att jag sedan själv kan göra samma sak. Men kom ihåg: fullständig sekretess!

Lazarus Inte ens min maka kommer någonsin att få veta något om det. Det blir en glad överraskning för henne om hon återfår mig efter att jag dött. Vet Magdalena om det?

Jesus Nej, och inte ens min mor.

Lazarus Någon annan?

Jesus Jag kommer att behöva hjälp av mina bröder bland esséerna. Men också de är garanterat svurna till tystnad.

Lazarus Jag ser det som ett stort äventyr, och det är min ära att få vara behjälplig.

Jesus Då vet jag var jag har dig. Då tror jag vi kan återgå till de andra.

(De går tillbaka.)

Judas Här kommer de.

Marta Nå, Lazarus, vad är det nu för mysterier han har invigt dig i?

Lazarus Tids nog blir ni alla invigda i samma mysterium. Men ingen utomstående får ens ana någonting om att något stort är förestående.

Tomas Vad är det stora?

Jesus Det får ni se sedan. Nu glömmer vi detta och återgår till väsentligheter. (återgår till sin plats hos Magdalena.)

Judas Vår mästare är så hemlighetsfull att vi alla kommer att drunkna i hans mysterium.

Simon Den dagen den sorgen. Vi fiskare brukar inte drunkna.

Marta Nu måste vi ha lite mera mat med det goda vin som hör till. Du är väl också hungrig, Maria?

Magdalena Inte mer än nödvändigt.

Judas Hon har redan fått nog av sin andliga spis.

Jesus Håna henne inte för vad hon gjorde, Judas. Hon visste vad hon gjorde.

Lazarus (avsides) Hon skulle bara ha anat innebörden av hennes tilltag.

Scen 4. Hos översteprästerna

Hannas Vad gör du här, Judas Iskariot?

Judas Det gäller fallet Jesus.

Kaifas Det är i sin ordning, Hannas. Jag känner honom. Han är en av nasaréns lärjungar.

Hannas Varför kommer du till oss?

Judas Jag vet att även ni är bekymrade över denna angelägenhet.

Kaifas Vad vill du säga?

Judas Jag är orolig för honom.

Kaifas Det har du minsann skäl att vara. Han lever farligt. Om han retar romarna blir han korsfäst.

Judas Det är värre än så. Han har blivit självdestruktiv. Jag vet att ni huvudsakligen prioriterar Israels folks välfärd och därför vill slippa bekymmer och kontroverser med romarna, och Jesus från Nasaret är nu judarnas favorit efter

Johannes Döparens avrättning, men hans profetiska drömmar har nu stigit honom åt huvudet.

Kaifas På vilket sätt kan detta innebära en fara för vårt folk?

Judas Det vet jag inte ännu. Jag vet bara att han utgör en fara för sig själv.

Hannas På vilket sätt?

Judas Han som så många andra har fått Messiasdrömmarna på hjärnan. Han vill nu utge sig för att vara Messias, men för att kunna etablera sig som Messias menar han att han måste utstå svåra lidanden och bli offrad för folket. Det kan vi lärjungar inte acceptera.

Hannas Och vad tror du vi kan göra åt saken?

Judas Det gäller att rädda honom innan han går för långt och det blir för sent.

Kaifas Och du menar att vi kan rädda honom?

Judas Det borde ni ha allt intresse av att göra. Han är ju redan hyllad av hela folket nästan som en konung, och han är ju faktiskt av kung Davids ätt. Men en sådan undergörare och ädel förkunnare och gudabenådad rabbi har vi inte råd att förlora.

Hannas Så du menar att vi skulle ingripa och ta hand om honom innan romarna får för sig att han är en upprorsman som vill starta ett nytt judiskt uppror?

Judas Ungefär så.

Kaifas (till Hannas) Maria Magdalena har uttryckt liknande farhågor och bekymmer för nasaréns populära karriär. Alla följer honom och tror, att han kan frälsa dem från romarna. Om sådana rykten når romarna kan de vilja komma åt och röja honom ur vägen.

Judas Det är det jag är orolig för.

Hannas Vad säger Pontius Pilatus om denna nya folkrörelse?

Kaifas Han vill ha så litet med den att göra som möjligt. Han överlåter ärendet helt åt oss, som en uteslutande judisk angelägenhet.

Hannas Det är det ju också.

Kaifas Tack för att du kom hit, Judas Iskariot, och delgav oss dina farhågor och din oro för er mästare. Om det händer något skall vi vara beredda att ingripa.

Judas Tack. Det är allt jag ber om.

Hannas Men håll oss gärna informerade. Då så många följer honom angår hans fall oss i högsta grad.

Judas Tack, goda fäder. Då känner jag mig redan lugnare.

Kaifas Ja, ta det bara lugnt, Judas Iskariot, och gå hem och lägg dig. Vi skall noga följa händelsernas och din mästares utveckling. Jag hoppas han inte gör något dumt.

Judas Det hoppas jag också innerligt. Tack, mina herrar. (*går*)

Hannas Vad tror du, broder? Kan nasarén och hans rörelse vålla bekymmer?

Kaifas Det kan han säkert. Frågan är om han gör det. Om han gör det tror jag inte han gör det frivilligt.

Hannas Man kan aldrig veta med dessa svärmiska profeter vad de kan hitta på. Det är bäst vi bevakar hans rörelser noga.

Kaifas Därom är vi helt överens.

Scen 5. Hannas och Kaifas uppträder hos Pontius Pilatus.

Pilatus Vad är det nu för en uppståndelse kring den här Lazarus? Vad är det för en skröna som nu går omkring den där killen från Nasaret?

Kaifas Det är tyvärr en sann historia.

Pilatus Vad är det för en historia? Det går de vidunderligaste rykten om att han uppväckt en man från de döda som legat i tre dagar och ruttnat som lik. Vem kan tro på sådana barnsligheter? Det är ju sådant som inte ens barn kan hitta på.

Hannas Det fanns ögonvittnen. Liket har själv vittnat om saken. Han låg faktiskt död i tre dagar och låg färdigt insvept i sina likbindor i familjens gravgrotta, när nasarén äntligen hann fram för att hälsa på sin sjuke vän, som då redan varit avliden och sörjd och bekräftad död av ett antal, och alla grät över honom. Hans fru Marta var alldeles förtvivlad och grälade på nasarén för att han kom fram så sent. Men han var lugn och gick till graven och ropade på Lazarus, som då kom ut levande med bindor och allt. Ingen trodde sina ögon, men så var det. Ingen kan tvivla på sina egna ögon.

Pilatus Det verkar högst tvivelaktigt. Man kan inte ligga död i tre dagar och sedan uppstå från de döda. Det går inte. Jag misstänker något trick. Och han var inte bara skendöd? Den där nasarén lär ju ha uppväckt ett antal skendöda till nytt liv.

Hannas Nej, han var inte skendöd. Han andades inte längre.

Pilatus Jag har förhört mig om den där äventyraren och lycksökaren från Nasaret. Han lär ha varit många år på resa och vistats ibland annat Indien. Där kan man lära sig vilka tricks som helst. Man kanske till och med kan lura döden. Jag har hört talas om de där indiska magikerna. Er man kan ha lärt sig en massa tricks av dem.

Kaifas Det skulle förklara en hel del. Då kan han också ha lärt sig sin avancerade läkekonst där. Han har ju visat sig kunna bota i princip vilka sjukdomar

och åkommor som helst. Han skulle då helt enkelt bara vara en ovanligt kvalificerad läkare.

Pilatus I vilket fall som helst så är han politiskt fullständigt ofarlig. Han är bara en av era många utsvävande svärmare, en så kallad profet som är bra på att svamla, en löjlig frälsningspredikant, en trollkarl med många tricks, en charlatan som kan vara gudabenådad, då han aldrig begår några misstag och aldrig låter sig genomskådas. Ni borde inte oroa er över honom.

Kaifas Vi kom hit för att ni kallade oss hit. Vi trodde att det var ni som var orolig och behövde informeras om fakta.

Pilatus Jag trodde det var en skröna. Tydligen var det inte det. Låt honom hållas. Men om han samlar alltför mycket folk omkring sig måste vi tänka på att upprätthålla ordningen. Jag ansvarar för detta land inför kejsaren i Rom.

Kaifas Vi är medvetna om ert ansvar, och vi har likas stort ansvar för att vårt folk sköter sig.

Pilatus Ja, sköt ni om ert folk så sköter jag om ordningen.

Hannas Ingenting är viktigare för oss, för ordningen i landet och för vårt folk än att vi har ett friktionsfritt samarbete med den romerska ordningen.

Pilatus Så ska det låta. Ingenting nytt om den förrymda prinsessan?

Kaifas Hon är som uppslukad av öknen. Men förr eller senare kommer hon till rätta igen. En prinsessa försvinner inte spårlöst.

Pilatus Även om hon kanske hade sina randiga skäl för att aldrig mera vilja se sin familj.

Kaifas Om inte förr kommer hon till rätta när hennes föräldrar är döda. Ruttna konungar i Israel brukar inte leva så länge.

Pilatus Herodes är väl ganska oförarglig som löjlig narr, men hans fru lär ha giftiga tänder.

Hannas Ja, det är hon som är problemet.

Scen 6. Betania

Jesus Jag är rädd att vi gjorde det lite för bra, Lazarus. Du kan komma att bli förföljd för min skull. Nu talar hela Israel om saken, och vi har fått myndigheternas uppmärksamhet på oss, både översteprästernas och romarnas. Vad gjorde du egentligen hos översteprästerna, Judas?

Judas Ingenting särskilt. Det var inte meningen att någon skulle veta att jag var där.

Jesus Det var Johannes som märkte att du hade ärende dit.

Judas Jag gick dit av oro och omsorg om dig, mästare. Jag vill inte att något ont skall vederfaras dig. Men du har talat så oroväckande om din egen död och att du måste till Jerusalem för att genomföra din mission att det måste väcka oro inte bara hos mig men hos alla som älskar dig och som är engagerade i din sak.

Jesus Vad är då min sak, Judas, enligt dig?

Judas Det vet du bara själv.

Jesus Just det.

Lazarus Det var en ära för mig att få tjäna dina syften, mästare. Jag gör gärna om det.

Jesus Nej, Lazarus, nästa gång är det jag som gör det.

Simon Gör vad då?

Judas Rabbi, din ställning i Israel bland folket är nu oomkullrunkelig. Du är ryktbar över hela landet. Alla tror på dig och följer dig. Om du gjorde ditt intåg i Jerusalem i morgon skulle alla hylla dig med Hosianna och strö ut palmer och mantlar i din väg för att hedra dig. Du skulle kunna hyllas som konung av Israel i morgon.

Jesus Är det vad du vill?

Judas Judarna behöver en ledare mot romarnas förtryck.

Jesus Vad har jag med denna världens fåfänga att göra, tomma titlar, farliga maktpositioner, lömska intriger bland de etablerade, avund och missunnsamhet, makt som bara leder till fördärvligt våld och allt sådant dödligt och förkastligt? Har jag ett rike så är det inte av denna världen.

Lazarus Var inte orolig för min säkerhet, rabbi. Om man vill ansätta mig för din skull skall jag gärna lugna ner dem med att inte göra någonting.

Marta Då är jag mera orolig för vår skull. Jesus utsätter oss alla för risk med att genomföra underverk som ingen kan förstå eller bortförklara och som väcker farlig sensation. Det bad vi inte om.

Jesus Nej, Marta, det gjorde ni inte.

Lazarus Kan någon motsätta sig om Jesus ber om någonting? Ingen av oss i alla fall.

Simon Vi följer dig ända upp till Jerusalem, om det skulle vara nödvändigt, mästare.

Jesus Det är nödvändigt.

Tomas Men varför, herre? Vad har vi där att göra? Vi har ingenting gott att vänta av prästernas och romarnas myndigheter.

Jesus Det vet vi ingenting om förrän vi är där. Jag vet bara att jag måste dit och fullfölja min mission.

Andreas Som Messias?

Jesus Bland annat, det är bara jag som kan göra det, och det är min plikt att göra det.

Magdalena Det tycker inte din moder.

Jesus Kvinnor har ingenting med detta att göra. De bör hålla sig utanför. Det gäller framför allt dig och min moder.

Magdalena Desto närmare kommer vi alltid att följa dig och stå dig.

Jesus Jag vet. Kvinnor är sådana.

Judas Jag är övertygad om att översteprästerna bara kommer att vilja dig väl och ha intresse av ditt beskydd om du beger dig till Jerusalem.

Jesus Det tror du, Judas?

Judas Det vore konstigt annars.

Magdalena (reser sig) Mästaren har beslutat sig för att bege sig upp till Jerusalem. Jag tar för givet att vi alla följer med honom. Om någon inte vill det kan han stanna hemma.

Marta Tack, syster, vi stannar hemma.

Judas Ditt intåg i Jerusalem kommer att bli ett leende triumftåg. Alla kommer att hylla dig. Det råder inget tvivel om saken.

Simon Jag tror Judas har rätt. De storverk som du uträttat omkring i landet och särskilt det senaste med Lazarus uppväckelse har satt sig i folkets rötter. De kommer alla att följa dig som en man.

Jesus Allt är gott och väl så länge vi är på väg till Jerusalem. När vi väl är där blir det svårare att komma därifrån.

Judas Det blir en senare fråga.

Johannes Jag står också på god fot med översteprästerna. Jag tror de förväntar sig att du skall uppträda i staden.

Jesus Kort sagt, vi har inget val. Du får ursäkta oss, Marta, men jag tror att också Salome gör klokt i att stanna hos er. Hon är trygg här.

Salome Nej, jag följer med er.

Jesus Vågar du det?

Salome Jag vågar vad som helst. Ingen kommer ändå att känna igen mig längre. Jag har ingenting kvar av mina igenkänningsmärken som prinsessa, och hela hovet har gett upp allt hopp om mig.

Magdalena Salome vet vad hon gör, och hon har alltid kunnat lita på mitt beskydd.

Judas Då är saken klar! Vi skall ta Jerusalem med storm!

Jesus Nej, Judas, med fred och kärlek.

Judas Det är samma sak.

Magdalena Jag tror att bara romarna skulle kunna skada oss, men bara om vi inte sköter oss.

Natanael Det tror jag också.

Lazarus Då är ni trygga, men var försiktiga!

Jesus Givetvis, Lazarus. Vi skall akta oss för romarna.

Judas Vem är du egentligen, Jesus? Varför har du bett oss följa dig? Vad åsyftar du egentligen? Du har aldrig talat i klarspråk utan bara i dunkla gåtor.

Jesus Hur ser du på mig, Judas?

Judas Jag ser dig som din moders ende son, som därför har skämt bort dig, så att du i trygg modersbundenhet fått storhetstankar om dig själv genom förträngd sexualitet, och dessa idéer har förlett dig att tro att du är den verkliga Messias. Det är vad din moder tror också. Du har utvecklat märkliga läkaregenskaper genom Gud vet vilken utbildning, och nu prövar du dig fram genom ständigt farligare experiment för att se hur långt du kan gå. Men du vandrar i en drömvärld och märker inte vilka farliga och mäktiga fiender du skaffar dig. Du går som i sömnen med en sömngångares ofelbara säkerhet.

(spänd tystnad)

Jesus Ingen av er vet något om mig. Men du, Judas, vet mest av alla.

(bestörtning och förvåning bland apostlarna)

Jag ber er alla att gå ut en stund i trädgården. Jag vill tala ensam med Judas.

Simon (till Johannes) Vad skall det här betyda?

Johannes Jag hoppas att han tar Judas i upptuktelse.

Simon Vad har du emot Judas?

Johannes Jag har misstänkt det värsta om honom från början. Han har alltid varit kritisk mot vår Mästare, men Jesus har aldrig förmanat honom.

Jesus (varnande till Johannes och Simon) Allt är i sin ordning. Gå ut nu.

Johannes Nej, Mästare, allt är inte i sin ordning. Han där (*pekar*) har fått hand om våra hushållspengar hela tiden, och det har han utnyttjat till att stjäla ur pungen för sitt eget privata bruk!

Judas Bevisa det, din nedrige snorvalp!

Jesus Inget bråk! Gå ut nu!

Johannes Jag bråkar inte! Jag säger som det är!

Judas Du är lika bortskämd av din mor som Jesus, Johannes. Därför tror du på din egen fantasi av ren egenkärlek.

Simon Kom nu, Johannes, så går vi. (*går ut med Johannes som de två sista.*)

Judas Johannes är bara avundsjuk för att du vill prata intimt med mig.

Jesus Jag förstår det. Han skulle bara veta att det minsann inte är något att vara avundsjuk för.

Judas Hur så? Har du någon svår uppgift åt mig?

Jesus Den svåraste av alla. Den svåraste tänkbara. Bara min egen blir ännu svårare.

Judas Vad kan vara svårare än att uppväcka Lazarus?

Jesus Att ta livet av mig.

Judas (tvekar, vet inte vad han ska tro) Allt detta prat om döden – herre, överväger du självmord?

Jesus Ja, Judas, och du måste hjälpa mig.

(Judas är tyst.)

Du är den ende som kan göra det. Du är den ende av er jag kan lita på. Du ensam är seriös och förnuftig.

Judas (efter en tyst minut) Förklara dig äntligen, Mästare.

Jesus (ser ner mot golvet) Jag ska berätta något om vad ingen av er vet något om. I tolv år var jag fjärran utomlands i österland. Jag grälade med mina föräldrar, då jag visste vad mitt kall var, och de kallade det dumheter och krävde att jag skulle gifta mig och bilda familj. Jag lämnade dem då för att få klarhet i mitt öde och studera andra länder och religioner än mitt eget. Jag vandrade omkring i Indien i tio år och lärde mig allt det viktigaste om buddhismen och hinduismen.

Judas Vad är det?

Jesus Det behöver du inte veta. Men där insåg jag hur jag skulle genomföra mitt kall. Högt utbildade hinduer kan låta sig begravas och synas vara döda för att sedan kunna återkallas till livet igen. Det är en svår teknik som bland annat nödvändiggör sväljandet av tungan.

Judas Jag har hört talas om sådant. De gör det i Persien. De som gör det kallas fakirer. Under skendöden upplever de en existens utanför kroppen.

Jesus Då vet du vad det handlar om. Jag måste genomföra en sådan offentlig föreställning inför hela världen. Lazarus uppväckelse var bara en förberedelse, jag ville se om det var absolut säkert, Lazarus erbjöd sig att vara behjälplig, och det gick bra. Nu vågar jag göra samma sak.

Judas Till vilken nytta? Bara för din egen fåfänga?

Jesus Jag är jude. Gud är Gud. Vi judar känner Gud. Resten av världen känner honom inte. Jag vill införa en ny aspekt av Gud så att effekten genljuder i hela världen – kärlekens Gud, barmhärtighetens Gud, självuppoftningens Gud.

Judas Därför alla dessa tecken med helandet av sjuka, botandet av blinda och uppväckandet av döda. Räcker inte det?

Jesus Nej, det räcker inte, Judas. Det räcker inte politiskt. Även den världsliga världsmakten måste bringas till underkastelse under kärlekens och ödmjukhetens, hjälpsamhetens och vänlighetens Gud.

Judas Rom?

Jesus Just det. Jag måste med mitt exempel besegra inte bara fariséerna och översteprästerna, inte bara Pontius Pilatus och grekerna, utan hela det imperialistiska Rom.

Judas Den största tänkbara ambition. Kan du lyckas?

Jesus Jag har noga tänkt ut och förberett allt. Esséerna skall hjälpa mig. Men du måste även hjälpa mig.

Judas Hur?

Jesus Jag måste be dig spela den mest otacksamma av alla roller som förrädare.

Judas Mot Israel? Mot Rom?

Jesus Nej, mot mig.

Judas Förklara hur du menar.

Jesus Översteprästerna vågar inte röra mig. Om inte de fängslar mig kommer jag aldrig inför Rom. Jag behöver någon som förräder mig åt översteprästerna. Det är den enda länk i kedjan som fattas.

Judas Och hur ska det gå till? Ska jag gå in till dem och säga: 'Hej på er, överstepräster! Vet ni om att Jesus är världens nedrigaste bedragare? Ni måste genast sätta honom bakom lås och bom!' Jag blir bara utskrattad. De skulle aldrig ta mig på allvar. De skulle se mig som en tok.

Jesus En sak måste vilken jude som helst alltid ta på allvar.

Judas Vad då?

Jesus Pengar. Du måste gå till dem och säga: 'Hur mycket vill ni ge mig för att jag överlämnar Jesus åt er?'

Judas (tror inte sina öron) Du menar verkligen allvar. Och skall *jag* göra detta?

Jesus Ja, Judas. Bara du kan göra det. Alla skulle falla för ett sådant bedrägeri; inte bara översteprästerna, utan även alla dina bröder skulle ta det på allvar.

Judas Du menar lärjungarna?

Jesus I synnerhet de. Ett sådant rollspel från din sida skulle helt överväldiga dem.

Judas Men jag förstår ändå inte vart du vill komma.

Jesus Du behöver inte förstå det. Du måste bara lita på mig.

Judas Så jag skulle genomföra denna roll för att du skulle få genomföra din roll som Messias?

Jesus Glöm Messias. Glöm allt utom Gud. Jag vill bara göra själva hjärtpunkten av Gud uppenbar för hela mänskligheten. Men ingenting är svårare än det. För att komma därhän måste jag löpa linan ut och gå genom graven – för att kunna triumfera med livet över döden.

Judas Jag förstår inte alla detaljer. Men jag skall göra vad du begär av mig, även om det förefaller mig litet onödigt och långsökt. Du är ju redan i princip judarnas konung och redan hyllad som sådan av hela folket, i synnerhet efter ditt leende triumftåg in i Jerusalem.

Jesus Lita bara på mig. Det är allt jag begär.

Judas Jag hoppas kunna fatta mer så småningom.

Jesus Det gör du, Judas. Efter att esséerna återbördat mig till livet skall allt framstå som uppenbart och självklart.

Judas Jag önskar jag kunde tro på dig. Är någon annan invigd i dessa fantastiska planer? Maria Magdalena?

Jesus Nej. Bara lita på mig.

Judas (efter en viss tvekan) Och om det inte fungerar?

Jesus Vad skulle inte fungera?

Judas Om något går snett? Om till exempel översteprästerna ändå trots pengarna vägrar ta mig på allvar?

Jesus Tro mig. Ingenting är allvarligare för en jude än en fråga om pengar. Och det gäller inte bara judar, utan den svagheten är gemensam för alla, att om människor bara får betalt för det, så går de på vad som helst.

Judas Jag tror du har rätt, Jesus.

Jesus Vi är alltså överens?

Judas Om du kan ta den risken kan jag det också.

Jesus Bra. Men kom ihåg: för att det skall lyckas får aldrig någon veta om det, inte ens någon av de andra lärjungarna.

Judas Du vet hur tyst jag kan vara. Jag dör hellre än avslöjar en judisk hemlighet.

Jesus Därför är du den mest utvalde av alla. Kom. Låt oss gå till de övriga. Örtagårdens svalka väntar på oss. (*De bryter upp.*)

Scen 7. Hos överstepresterna.

Hannas Vem är han egentligen, denne försmädlige Jesus, som rider in i Jerusalem som om staden var hans och sedan går fram med våld inne i templet? Hur långt får han gå egentligen?

Kaifas Han börjar bli farlig. Han gör nu messianska anspråk och påstår sig själv vara Messias.

Hannas Är han Messias?

Kaifas Jag vet inte. Ingen vet, men många tror det. Men antag att han inte är det, vilket är det troligaste.

Hannas Ingen har varit det hittills. Varför skulle han vara det då?

Kaifas Ingen har heller påstått sig vara det tidigare med sådant eftertryck och övertygelse, och folk låter sig övertygas av det. Allt simpelt folk tror honom. Han är populär. Därför vågar vi inte kröka ett hår på hans huvud. Lika litet som romarna vågar reta folket vågar vi göra det.

Hannas Har du försökt förhöra honom?

Kaifas Ideligen. Vi skickade redan i början folk till Galiléen för att ta reda på vem han var och för att pröva honom. Vår vän Nikodemus reste själv dit för att se honom och tala med honom och kom tillbaka övertygad om att Jesus från Nasaret var större än Johannes Döparen, som var en profet.

Hannas Stämmer då alla Messiasprofetiorna in på honom?

Kaifas Så gott som. Han är son till Josef från Betlehem och av Davids hus. Man säger att till och med den döende Herodes blev så rädd när han hörde stjärntydares förutsägelser om barnet att han i sitt sjukliga förföljelsemani beslöt att döda alla gossebarn i Betlehem, vilket han också gjorde, men Josef med sin hustru och nyfödde

son undkom. Jesus är ytterst väl skolad i Lagen, Profeterna och Skrifterna och gick en tid hos Hillel.

Han blev tidigt besatt av Messiasdrömmerna och beslöt att försöka realisera detta judarnas enda återstående hopp. Men vi behöver ingen Messias. Vi har ju templet och är nästan självständiga under romarna, som inte vållar oss andra sorger än den dryga skatten. Alla upplopp mot romarna har varit judarnas eget fel. Men ingen har på senare tid skaffat sig ett sådant inflytande bland judarna som denne Jesus. Alla älskar honom. Han har ordets makt, och hans profetiska gärningar är större än Elias profetens. Han kan gå hur långt som helst om ingen stoppar honom.

Hannas Pilatus berättade för mig att han oroades av att man hade hyllat en judisk profet från Galiléen som judarnas konung och skrikit 'Hosianna Davids son!' och mer eller mindre gjort hans ankomst till Jerusalem till ett triumftåg. Romaren sade till mig: 'Blir det ett nytt uppror i Jerusalem är det ni och er religion som först stryker med.' Är det sant att denne som utger sig för att vara Messias även vill göra sig till judarnas konung?

Kaifas Därom vet jag intet. Men även om han aldrig burit vapen själv och aldrig åstundat någon världslig position så har han en makt över folket som kan leda folket till vad som helst.

Hannas Han måste alltså stoppas.

Kaifas Hur? Jag har försökt fångsla honom, men soldaterna kom tillbaka och sade: 'Han talade till oss som ingen har talat till oss förut' och var helt förtrollade.

Hannas Även andra har vittnat om hans demoniska makt över sinnena. När han vållade rabalder i sin hemstad Nasaret försökte de störta honom ut för klippbranten men kom av sig.

Kaifas Ja, sådan är han. Vi kan inte få honom fast om inte någon, som han själv säger, kastar den första stenen.

(Det bultar på porten.)

Vem är det?

Judas (utanför) En Israels tjänare, Judas Iskariot. Jag har varit hos er förut. Ni lovade hjälpa mig med Jesus från Nasaret

Kaifas Är han i fara? Behöver han vår hjälp?

Judas Ja, nu är han i livsfara, och jag vill överlämna honom åt er.

(Hannas och Kaifas ser på varandra. Kaifas öppnar porten.)

Kaifas Vad har han nu råkat ut för, eftersom du vill överlämna honom åt oss?

Judas Jag ser det som enda möjligheten att rädda hans liv.

Kaifas Hur vill du göra det?

Judas Jag vet var han håller till om kvällarna och kan leda er till honom, när de vilar där om natten.

Kaifas Så du är villig till att ta ansvar för att vi omhändertar honom och får honom hit så att vi får tala ut med honom??

Judas Ja. Men ni får inte göra honom illa. Det räcker med att ni bara bevisar för honom att Gud och Moses är mer än Jesus från Nasaret.

Hannas Tror han sig vara mer än Gud?

Judas Många tror att han är Guds Son, och själv vill han utge sig för att vara Messias.

Kaifas Det är det många som gör, och de har nästan alla blivit korsfästa av romarna. Är han inte medveten om riskerna med ett sådant rollspel?

Judas Jo, men han vill ta de riskerna. Det gör honom självdestruktiv. Det är från det som jag vill frälsa honom.

Hannas (till Kaifas) Akta dig. Jag vädrar en fälla. Denne man vet inte vad han gör.

Judas Det är Jesus från Nasaret som inte vet vad han gör. Gör vad ni vill för att kurera honom från hans villfarelse, men ni har ingen rätt att kröka ett hår på hans huvud.

Kaifas Det vet vi nog att vi inte har. Den rätten är förbehållen romarna. Vi skall bara fråga ut honom och lära känna hans verkliga intentioner. I värsta fall får vi ta honom i förvar. Men vi tackar dig för ditt initiativ. Vad vill du ha för besväret?

Judas Jag är trött på att ständigt gå och hungra och frysa i Mästarens sällskap och aldrig ha tak över huvudet. Ge mig pengar så att jag klarar mig bättre

Kaifas Om du vill överlämna honom åt oss, vill du ändå stanna kvar som hans lärjunge? Kommer de andra lärjungarna inte då att betrakta dig som en förrädare?

Judas Jag litar på er.

Hannas Det gör du klokt i. *(till Kaifas)* Han är tillräckligt övertygande.

Kaifas Hur mycket vill du ha?

Judas Inte mer än trettio silverpenningar.

Kaifas (till Judas) Det är skäligt. Du får pengarna när vi har honom här.

Judas Jag föreslår att jag leder er till honom på natten när de sover. Jag vet var de brukar sova.

Kaifas Gud har sänt dig hit. Vi har alltid undrat vart han har tagit vägen när det mörknat.

Judas Får jag pengarna nu?

(Hannas och Kaifas ser på varandra.)

Kaifas (till Hannas) Nå, vad säger du?

Hannas (tillbaka) Jo, han menar allvar. Köp honom.

Kaifas Ja, du kan få pengarna nu. *(Han väger upp pengarna.)*

Judas Tack. *(tar pengarna och ser nöjd ut.)*

Kaifas När kommer du till oss?

Judas Så fort tiden är mogen.

Kaifas Bra. Vi litar på dig.

Judas Men kom ihåg: gör honom inget illa.

Kaifas Vi skall bara utrannsaka honom.

Judas Risken är att ni finner honom outrannsaktig, men lycka till. Jag anförtror honom åt er vård och gottfinnande. *(bugar sig och går.)*

Kaifas Vad menar du om denne man?

Hannas En rask, ivrig och intelligent man med anlag för girighet. Det är hans svaghet.

Kaifas Ja, ingenting kan förstöra en människas själ så som pengar, som alltid är världslig makt. Men den makt som inte är världslig är farligare.

Hannas Pengar är siffror. Jesu ords makt hotas nu av snöd materiell vinning. Vem skall vinna: själens makt eller Mammons?

Kaifas Vi får se. Är Jesus utan svaghet klarar han sig. Endast om han gör anspråk på makten är han farlig.

Hannas Ja, vi får se.

Akt III scen 1. Den sista nattvarden.

(Simon och Johannes ställer allt i ordning för nattvarden.)

Simon Tror du att de hittar hit?

Johannes Hur skulle de inte göra det? Mästaren vet ju allt. De behöver bara följa honom.

Simon Ja, du har rätt. Mitt största fel är att jag alltid tvivlar. Jag kan aldrig bli fri från mitt tvivel vilka underverk han än gör. Jag är skeptisk av naturen, och det skall

du veta, att det var endast motvilligt som jag från början övergav barn och familj och följde honom.

Johannes Men du hade ju inga barn.

Simon Nej, och tur var det, men min hustru var som ett barn för mig.

Johannes Tänk inte på henne.

Simon Tänker du aldrig på kvinnor, Johannes?

Johannes Nej, jag är ren och tänker endast på Mästaren.

Simon Ja, du är den renaste av oss, och ingen går så upp i hans liv och tankar som du.

Johannes Det är min plikt.

Simon Ja, och min också, men jag kan inte uppfylla den.

Johannes Du är för klentrogen.

Simon Ja, jag vet.

Johannes Tror du inte ens efter Lazarus' uppväckande att han är Guds närmaste?

Simon Kanske.

Johannes Akta dig bara, så att du inte helt och hållet tror på honom först när det är för sent.

Simon Det var en hemsk tanke hos dig, Johannes. Du vet att ingen älskar Mästaren så som jag. Det är bara hans visioner jag har svårt för att förstå. Särskilt när han dillar om sin egen bortgång vägrar jag att följa med. Tar du hans hot om avsked från oss på allvar?

Johannes Jag tar allt han säger på allvar.

Simon Det vägrar jag att göra, ty ibland är han inte klok.

Johannes Du förstår honom inte alltid.

Simon Gör du det?

Johannes Jag förstår alltid hans känslor.

Simon Har han känslor?

Johannes Nu kommer de. (*Buller hörs i trapporna. Någon snubblar.*)

Jakob (utanför) Sakta i backarna, Tomas!

Tomas Jag bara snubblade.

(*Taddeus, Judas, Tomas, Jakob, Matteus och de andra kommer in.*)

Sist kommer Jesus i tyst men intensivt samspråk med Marcus.

De diskuterar villkoren för hyrningen av salen.)

Taddeus Ja, nu är man bra hungrig!

Matteus Det var länge sedan vi nu fick ett ordentligt mål mat.

Taddeus Har vi pengar nog så att vi klarar oss över påsken, Judas?

Judas (darrande och stammande, känner sig träffad) Hur så? Ja, jag tror det.

Marcus (till Jesus) Ni får låna den här salen hur länge ni vill, och ni behöver inte betala mer än vad ni redan har gjort. Jag behöver den ändå inte.

Jesus Jag ser att vi har kommit till rätt ställe. Var du en av oss, Marcus.

Marcus Tyvärr, jag måste gå ner, men jag kommer tillbaka senare. *(går)*

Jesus Seså, bänka er nu. Vi har en påsk att gå till mötes. Mordängeln är redan på väg, och den förstfödde skall alltför snart offras. Sätt er, jag ber.

(Lärjungarna kommer i ordning och lämnar bordsändan åt Jesus. Närmast till höger därom sitter Johannes och därefter Petrus. Närmast på andra sidan sitter Jakob och sedan Judas.)

I andra ändan av salen tar Jesus av sig överklädnaden och binder om sig ett linnekläde samt hämtar vatten i ett tvättfat. Han går fram till den yttersta lärjungen, som är Taddeus, och börjar tvätta hans fötter.)

Simon Vad är detta?

Tomas Han tvättar hans fötter.

Judas Det är inte värdigt honom.

Andreas Varför tvättar han fötterna på Taddeus?

Matteus Nu går han över till nästa.

Simon Det här är inte klokt!

Simon Ivraren Mästare, vad gör du?

Jesus Jag tvår era fötter.

Simon Varför?

Jesus För att rena er och mig själv.

Simon Men vi är alla nytvagna och kan inte bli renare.

Jesus Ni kan inte bli renare, men jag kan bli det.

Simon Hur?

Jesus Genom att göra mig till er tjänare.

Andreas Vi bör tjäna dig, och så tjänar du oss!

Jesus Ni skall bli som jag.

Andreas Hur då?

Jesus Genom att vara varandras tjänare. Den är störst som ödmjukar sig mest. Ingen ära är större än förödmjukelsen. Den som vill vara störst av er, han göre sig till de andras tjänare.

(Jesus tvår Jakobs fötter. Denne är tyst liksom Johannes.)

Simon Herre, skulle du två mina fötter?

Jesus Därtill är jag sänd.

Simon Kommer aldrig på fråga!

Jesus Simon, du förstår inte nu vad jag gör, men när jag är borta skall du förstå det.

Simon Herre, jag förbjuder dig att säga så! Jag är inte värdig att två dina fötter, och så tvår du mina!

Jesus Om jag ej får två dina fötter, Simon, kan du aldrig bli som jag, och du har då ingen del i mig.

Petrus Herre, två i så fall inte bara mina fötter utan även huvud och händer och hela min kropp, ty ingen del av mig får vara utan del i dig.

Jesus Det räcker med fötterna.

(Fottvagningen fortsättes under tystnad. Endast de redan tvagna viskar sinsemellan.)

Jesus avslutar förfarandet, bär ut vattnet och slår ut det så att det hörs, tar av sig linneklädet och kommer tillbaka i sin riktiga överklädnad och sätter sig vid bordsändan.

Hans hållning är rak men sorgsen.)

Så är ni nu alla rena, men dock inte alla.

Johannes Herre, allenast du av oss är ren.

Jesus Ingen kan bli helt ren, ty den som en gång har befläckt sin själ kan aldrig bli helt fri igen på annat sätt än genom döden. Men jag är det rena lammet som genom min död skall befria alla från synd, ty så högt älskar Gud världen.

Simon Herre, tala icke så.

Jesus Förmana mig inte, Simon. Du kan inte hejda historiens gång. Ni kommer inte att förstå vad som skall hända i natt och i morgon, och ingen människa skall någonsin förstå det, men det måste dock ske för Guds skull. Och ni är mina enda

vittnen, och efter min bortgång skall ni föra min världsförsonande gärning vidare vare sig ni vill eller inte och vare sig ni förstår dess mening eller inte.

Jakob Herre, förklara vad du menar, ty många här förstår dig inte.

Jesus Så som jag har krupit på golvet för er och tvagit era fötter, så skall ni ödmjuka er för världen och mänskligheten och avtvå den dess hänsynslöshet och synd, dess okunnighet och dess våld. Så som jag har erövrat er med kärlek, så skall ni erövra världen med kärlek. Ty jag är en kärlekens konung som i all ödmjukhet kommer med enbart frid och välvilja för att grunda det enda eviga riket på jorden, och envar som kommer med våld och pengars makt skall Gud och historien förkasta. Ödmjukhetens frid och fattigdomens frihet skall frälsa alla länder från våldet, och efter mig skall den uppgiften bli er, ty jag går varifrån jag ej kan vända tillbaka.

Jakob Herre, förklara för oss vart du ämnar ta vägen.

Jesus Jag har aldrig gjort något annat. Den som känner skrifterna känner mig, ty alla profeter från Moses framåt har talat om mig. Jag är den som Moses talar om när han säger, att 'Gud skall skicka en profet som evigt skall leda er,' David sjunger ständigt om mig i sina psalmer, ingen har så förebådat min ankomst som den outrannsaklige Jesaja, och även Jeremia har förebådat mig liksom Daniel, Hosea, Amos, Sakarja och andra. Men för att Guds kärlek för Israel och världen skall fullbordas måste jag gå igenom det yttersta lidandet och dö som en illgärningsman.

Andreas (lugnt) Herre, det tillåter vi inte.

Jesus Ni har redan tillåtit det.

Jakob Hur?

Jesus En av er har redan förrått mig.

(Stor uppståndelse. Alla pratar i mun på varandra. "Vem har förrått honom? Är det du?

Herre, inte kan väl jag ha gjort det? Vem kan det vara? Kan det vara sant?

Det kan inte vara sant! Det är ju absurt!" och så vidare.)

Judas Herre, inte kan det väl vara jag?

Jesus Det ordet var ditt. Håll det för dig själv.

Simon Herre, om än alla förråder dig så skall jag aldrig göra det.

Jesus Vänta du bara. Innan hanen har galit skall du tre gånger ha förnekat mig.

Simon Aldrig, herre. *(för sig själv)* Det är för absurt. Nu måste väl ändå Mästaren dilla. Ingen av oss skulle kunna göra något sådant. *(till Johannes)* Fråga honom i hemlighet om det verkligen är sant.

Johannes (lutar sig nära Jesus) Herre, vem kan göra något sådant? Vem är det du menar?

Jesus Den som nästa gång doppar brödet med mig.

(Jesus doppar sitt bröd som om ingenting hänt. En annan hand doppar så sitt bröd i samma skål.

Den handen är den intet ont anande Judas.)

Kom ihåg vår överenskommelse, Judas. Du har mycket att göra. Sätt i gång.

(Judas känner sig träffad och reser sig och går tveksamt från bordet.

Alla betraktar honom utan att förstå vad som sker. Så går Judas brådstörtat ut.)

Simon (till Johannes) Var det förrädaren? (Johannes nickar sakta.)

(Simon vänder sig till Matteus på andra sidan.) Jag fattar ingenting!

Jesus Nu börjar det. Nu börjar det fullbordas. Nu börjar mitt frälsningsverk fullbordas. Innan vi skiljs har jag mitt viktigaste bud att delge er, och det är att ni skall älska varandra. Älska varandra så som jag har älskat er. Om ni har kärlek inbördes är ni mina rätta efterföljare som ingenting skall kunna besegra eller skada. Kärleken skall hålla er immuna mot världslighetens förföljelser, och ert ord och er välvilja skall segra vart ni går, och ingenting skall vara er omöjligt. En tjänare kan icke bli mer än sin herre, men han kan bli som sin herre. När jag icke mer är hos er skall ni vara såsom jag.

Simon Herre, vart går du?

Jesus Du får se. Du kan icke följa mig nu, men i framtiden skall du följa mig.

Simon Hellre än att du skiljs från oss skall jag offra mitt liv för dig.

Jesus Jag kommer att hinna före.

Tomas Herre, hur skulle vi kunna följa dig om vi inte vet vart du går?

Jesus Tids nog får ni veta det. Jag går till Fadern, den Gud som älskar oss och hela världen, och ingen kan komma till Gud utom genom mig, ty jag är sanningen.

Tomas Herre, även översteprästerna menar sig ha monopol på sanningen. Vem har rätt: du eller de?

Jesus Därvid sade du rätt, Tomas. De har monopol på sanningen därigenom, att deras ställning som religionens högsta ansvarige inbringar dem pengar och därmed makt över Israel. Men sanningen är att den världsliga ekonomiska makten är utan sanning. Därför har Judas lämnat oss, ty han hade hand om vår ekonomi: makten däröver har fört honom på andra vägar och bort från oss. Vem som har rätt, översteprästerna och Judas med pengarna och makten eller jag med blotta Ordets makt är vad vi får se. Men vad de än gör med pengarna och makten så tjänar de ändå bara sanningen och den andliga överhögheten i längden.

Johannes Herre, översteprästerna fruktar att du tänker göra dig till Gud.

Jesus Jag är Guds son och avbild precis som var och en av er. Vi är alla av Gud. Den som förnekar det gudomliga i sig förnekar Gud, vilket är den högsta hädelsen. Var ni Guds söner såsom jag är Guds son, och fostra ni en värld av Guds söner, och alla människorna i hela världen skall förenas i kärlek, ödmjukhet och frid. Endast genom ödmjukhet kan världsordningen äga bestånd, och endast den religion kan frälsa hela världen vars enda lagar är ödmjukhet inför Gud och människor, kärlek inför nästan och frid med världen. För att denna dröm må bli verklighet måste jag gå igenom den yttersta ödmjukelsen.

Johannes Herre, hur skall vi klara oss när du icke längre är med oss?

Jesus Min frid ger jag er, och den skall bestå till evig tid, och den andan skall upprätthålla er så länge ni lever och alla som känner mig. Frukta icke. Ni börjar leva när jag upphör att leva. För att ni, Israel och världen må leva i frid måste jag offra mig. Översteprästen Kaifas lär ha sagt, att det är bättre att en offras för folket än att folket offras för mig. Därmed menar han, att han fruktar att jag kan uppvigla Israel mot Rom, vilket ingen skulle vara betjänt av och allra minst jag. Men såsom jag offras för Israel, så skall Israel offras för Rom, och så skall Rom offras för världen. Så skall min kärlek och frid erövrå världen.

Samtidigt dömer jag därigenom världen, ty världen var utan synd tills jag kom och påtalade den. Jag höjde mig över världens synder och gjorde därmed världen medveten om sin synd. Därför hatar mig världen och skall den bestraffa mig. Men genom att jag böjer mig för världens orättfärdiga dom, ty den hatar och dömer mig blott för min överlägsenhet, så skall jag övervinna den och vara dess ende evige konung.

Och såsom jag har förföljts, hatats och dömts skall även ni i mitt namn hatas, förföljas och dömas; men såsom min kärlek har besegrat världen skall min kärlek genom er även besegra världen: den skall upprätthålla er, och i er dödsstund skall ni liksom jag segra och triumfera såsom vittnen för den eviga sanningen.

Tomas Herre, många judar anser dig vara besatt av förföljelsemani. De säger att ingen vill döda dig.

Jesus Ändå skall de döda mig mot sin egen vilja och hellre acceptera våldet och förödelsens styggelse än mig, ty sådan är världen. Därför är det viktigt att jag bjuder den världen spetsen och besegrar den.

Tomas (till Matteus) Jag förstår inte vad han menar.

Jesus Mycket av vad jag säger förstår ni inte nu, men framdeles skall ni åtminstone förstå ett och annat. Prövningens stund är kommen, rövarna skall skilja herden från fåren, och vargen skall förskingra alla får åt olika håll. Därför har jag givit mitt kött och mitt blod för eder i symbolisk gestalt av detta bröd och vin, på det att så ofta ni äter detta bröd och dricker denna kalk till minnet av mig jag må vara hos er och förbli i era själar.

Genom detta förbund skall ni aldrig vara ensamma utan alltid förenas i frid och kärlek hos mig. Ty min ande skall aldrig överge er så länge ni minns mig. Seså, mörkret har fallit på, och förberedelserna för offret närmar sig sin fullbordan. Ve den som har släppt våldets makter lösa, ty för honom vore det bättre att han aldrig varit född, ty hans ansvar är värre än kejsarens.

Petrus Herre, vi skall försvara dig mot hela världen. Se, vi har två svärd.

Jesus Det räcker. Men använd dem inte.

(Marcus kommer upp med en god vän.)

Marcus Denne man insisterade på att få komma in. Jag hade fullt sjå med att förklara att ni inte fick störas.

Jesus (till den andre, reser sig) Min vän, jag trodde du hade övergivit mig.

Ahasverus Du är överantvardad åt världsordningen blinda godtycke. Endast av feighet kan man nu överge dig.

Jesus Sannerligen, du skall få din lön. Kom, mina vänner, stå upp och låt oss gå.

(De bryter upp under allmänt buller och sorl. Marcus stannar kvar och städar.)

Efter att alla gått dyker Magdalena upp.)

Marcus Du kommer för sent, Magdalena. De har gått.

Magdalena Jag var rädd för det. Vart har de tagit vägen?

Marcus Till det vanliga stället uppe vid Getsemane.

Magdalena Tack, Marcus. Kommer du med?

Marcus Jag dyker upp där senare. Jag måste bli klar med städningen här först.

(Magdalena lämnar. Marcus fortsätter att sopa.)

Scen 2. Hos överstepresterna.

Kaifas Jag har kallat er hit, kära vänner, för att med er diskutera affären Jesus från Nasaret.

Nikodemus Det är i sanning en sällsam tid på dygnet att kalla oss hemifrån. Är det något som har hänt?

Kaifas Vi kommer att få närmare möjlighet att tala ut med denne Jesus denna afton om vem han är och vad han egentligen vill.

Josef från Arimatea Kommer han hit självmant?

Kaifas En av hans lärjungar har erbjudit sig att överlämna honom till oss.

Josef Med våld?

Kaifas Våld lär knappast behövas med en så fridsam natur.

Nikodemus Varför har ni kallat oss hit?

Kaifas För att rådgöra med er. Ni är de medlemmar av vår Sanhedrin som haft de största sympatierna för denne Jesus. Därför ville jag få er på det klara med....

Hannas Därför är det viktigt att ni är med när vi talar med honom.

Nikodemus Tänker ni förhöra honom?

Kaifas Ja.

Nikodemus Det är olagligt.

Hannas Det var det vi ville diskutera med er om. Vi har ingen tanke på att anställa någon rättegång, då ett fall som detta är unikt i historien. Vi har aldrig tidigare haft att göra med en man som påstått sig vara Messias med så stort inflytande och övertygande verkan.

Nikodemus Är det vad han gör?

Kaifas Gör han inte det? Du, Nikodemus, känner honom bäst av oss fyra.

Nikodemus Han är en profet som har Guds ord på sin tunga. Han är den frommaste och ädlaste man som Israel har sett efter kung David. Men först och sist är han en vanlig människa, och ni har ingenting att frukta av honom. Han vill bara göra gott.

Hannas Men han förvillar folket. Han predikar att varken Roms eller Moses lag längre gäller för dem. Han är en drömmare och bedragare som för folk bort från verkligheten. Han leder Israel bort från Lagen. Och de säger att han inbillar sig vara Gud.

Nikodemus Är det sant?

Hannas Det är det vi måste undersöka.

Nikodemus Ni vill alltså anställa ett privat förhör utan prejudikat, utan rättegång och utan dom bara för att få veta sanningen?

Kaifas Exakt.

Nikodemus Och ni har bett mig och Josef från Arimatea hit för att be oss att inte bråka om saken.

Hannas Just det.

Nikodemus Nåväl, eftersom Jesus från Nasaret är den mest rättfärdiga personen som kanske existerar i världen idag kan väl en sådan sak näppeligen skada varken honom eller oss eller Israel, så jag ser ingen anledning till att bråka om saken. Vad säger du, Josef?

Josef Jag säger ingenting, men jag skall komma och lyssna.

Hannas Tack. Då väntar vi bara på lärjungens initiativ.

Nikodemus Vilken av lärjungarna är det?

Kaifas En levit från Kariot som heter Judas.

Josef Jag vet vem det är. Den unge rabbin fiskade upp honom ur rännstenen efter att han kastats ut från en krog. Han är den minst pålitlige av Jesu lärjungar. Inget gott kan komma av detta.

Hannas Du har redan gått med på saken, Josef.

Nikodemus Ett ögonblick. Ämnar denne tvetydige lärjunge spela rollen av ett slags förrädare?

Kaifas Var lugna, mina herrar. Hans enda funktion är som kontaktperson mellan oss och nasarén. Vi har länge velat tala med Jesus från Nasaret, men han har aldrig gjort sig tillgänglig. Genom denne Judas har vi äntligen fått kontakt.

Hannas Vi har minsann tagit reda på vad denne Judas är för en person. Han var tidigare zelot och hörde till den mest militanta motståndsrörelsen, men denne Jesus från Nasaret har fått honom att lugna ner sig. Han har aldrig varit berusad eller bråkig mera sedan han lärde känna Jesus från Nasaret.

Josef Jag anar likväl orent spel i det hela.

Nikodemus Vi kan inte ändra på saken nu, Josef, men vi kan bevaka den och se till att allt går rätt till.

Hannas (genast) Det är därför ni är här.

Kaifas Just det.

Josef Nåväl, vi skall lyssna och vara beredda på att ingripa.

(Tystnad. Det knackar på porten. Kaifas öppnar.)

Kaifas (till de övriga) Det är lärjungen. Stig in, Judas. *(Judas och Ahasverus stiger in.)* Men vem är denne andre?

Judas En skomakare och god vän till mig. Han känner Jesus från Nasaret lika väl som jag.

Kaifas Vill han också ha pengar?

Ahasverus Nej tack.

Josef Jag känner denne man och kan gå i god för honom. Han var klasskamrat med vår man från Nasaret och har samma bildning.

Hannas (till Judas) Varför är han här?

Judas Det skadar väl inte med extra vittnen, eller hur?

Josef Nej, det gör det verkligen inte.

Hannas Nåväl, låt honom vara med.

Kaifas Det här är Nikodemus och Josef från Arimatea från Stora Rådet. Vad har ni att förtälja?

Judas Jesus från Nasaret sitter just och avslutar den första sederaftonen, och de kan bryta upp när som helst.

Kaifas Du står fast vid att vilja överlämna honom till oss?

Judas Ja.

Kaifas På vilken grund? Berätta det för Nikodemus och Josef här.

Judas (suckar) Många anser honom vara en övermodig bedragare, baktalar honom och sprider falska rykten om honom, varför vi alla som känner honom är oroliga för honom. Jag vill rädda honom från att råka illa ut. Den faran är överhängande i och med att han kommit till Jerusalem och genast börjat utmana ordningen. Dessutom tror jag det kan gagna alla att få klarhet i saken vem han egentligen är och vad han vill, och särskilt ni, gissar jag, så att alla falska rykten kan skingras.

Josef På vilket sätt skulle han vara en bedragare?

Judas Jag har aldrig påstått att han är det. Men risken är att han gör sig till Messias utan att vara det. Messias är för mig en idé hos de gamle som aldrig kommer att förverkligas, men även om den aldrig kan resultera i något kan man inte leka med den heller. Den får inte missbrukas.

Nikodemus Så du tror aldrig att Messias skall komma?

Judas Nej.

Nikodemus Då är du en sadducé. Men vad anser din vän här?

Judas Han har studerat med Jesus i sin ungdom. Han har mycket att berätta om honom.

Ahasverus Jag är ingen part i målet utan är här endast som vittne för att jag känner Judas väl och är intresserad av allt vad som händer i fallet. Jag studerade i min ungdom för Hillel den gamle samtidigt som Jesus från Nasaret gjorde det, och Jesus var hans älsklingslärjunge tills det uppstod en konflikt.

Hannas Vad var det för konflikt?

Ahasverus Hillel den vördnadsvärde ansåg att judendomen skulle bli världsreligion, men Jesus ansåg att judendomen aldrig skulle kunna bli världsreligion i sin traditionella form.

Hannas Så han ville förändra Moselagen?

Ahasverus Han ville upphäva den för världens skull men ändå församla hela världen inför Gud. Men Hillel vägrade ge avkall på en bokstav av Moselagen. Därmed skildes deras vägar.

Hannas Vad gjorde Jesus sedan?

Ahasverus Han gick till esséerna samman med sin halvbroder Jakob och sin kusin Johannes Döparen, som redan var essé.

Kaifas (till de övriga) Det förklarar en hel del, eller hur, mina herrar?

Hannas Och vad gjorde Jesus sedan?

Ahasverus Han for hem till sin moder och arbetade tills han blev döpt av Johannes Döparen. Då fick han sin kallelse.

Hannas Sin kallelse till vad?

Ahasverus Till att inleda sitt frälsningsverk av mänskligheten.

Josef Mina herrar, det synes mig att vi håller på att ingripa i gudomliga skeenden som vi inte har något med att göra. Jag ber er att inte ha någonting att göra med denne man.

Hannas Vänta litet. Vad vet du mera om Jesus?

Ahasverus Bara vad alla vet.

Hannas Och vad menar du om honom? Varför har du kommit hit med Judas Iskariot?

Ahasverus För att få veta vad som är rätt. Jag tror att Judas gör vad som är rätt, men jag tror att vi alla kommer att få ångra hans tilltag.

Nikodemus Är du själv en av Jesu lärjungar?

Ahasverus Nej, men jag är hans vän, och jag anser att han riskerar att gå för långt i sitt övermod.

Judas Han har redan gått för långt.

Hannas När gick han för långt?

Ahasverus När jag vågade kritisera honom.

Kaifas Vad sade han då?

Ahasverus Han sade: 'Den som kritiserar mig kritiserar även min fader, Israels Gud. Den som överger mig överger även min fader, Israels Gud. Det finns ingen väg till Gud utom genom mig. Och om du vägrar att ha någon del i mig har du heller ingen del i Gud.'

Kaifas Vilka övermodiga ord!

Hannas Och vad svarade du?

Ahasverus Jag svarade: 'Den som talar så är icke av Gud, och Gud kan man då endast finna genom att ta avstånd från dig.'

Kaifas Stötte han bort dig då?

Ahasverus Han sade: 'Här skiljs våra vägar. Vart jag går kan du icke följa mig. Men på det att du må veta att jag var den jag var skall du icke dö förrän jag kommer tillbaka.'

'Och när kommer du tillbaka, herre?'

Och då kom han med ett av sina märkligaste uttalanden. Han sade:

'Efter att jag har dött skall även Israel dö och gå under, och av Jerusalem och dess tempel skall icke bli kvar mer än bara jämmer och klagostenar. Men liksom jag skall uppstå igen från de döda skall även Israel uppstå från de döda. Och först när så har skett och du åter har fått skåda mig i vårt hemland norrut så skall du i ofrid få fara hädan.' Så sade han.

Josef Han är en profet. Det är ingen tvekan om saken.

Hannas Men vi måste välja mellan Moses, Esras och Hillels lära och denne profets lära, som vänder Israel bort från Lagen, och vår plikt är att upprätthålla Lagen. Därför måste denna profet närmare förhöras.

Kaifas Rätt så, min svärfader.

Hannas Pilatus har ställt soldater till vårt förfogande. De väntar på ditt ord, Judas.

Judas Vi bör inte vänta längre. Allt är redo. Huvudsaken är att ni får tala med honom. Det är bara därför jag är här. Några soldater är knappast nödvändiga.

Hannas Du får soldaterna med dig i alla fall.

Josef (för sig själv) Jag tycker inte om det.

Judas (till Ahasverus) Kommer du med?

Ahasverus Nej, jag går härifrån.

Judas Det är inget farligt. Mästaren har ingenting att frukta.

Ahasverus Jag fruktar att ni sätter i gång något som sedan ingen av er kan kontrollera.

Hannas Det är på vårt ansvar.

Ahasverus (skeptisk) Är det? (går)

Kaifas Gå nu, Judas. Din mästare väntar på dig.

Judas Ja, det gör han. (*ser sig tveksamt omkring*) Kommer ingen annan med mig?

Nikodemus Nej, Judas. Detta får du göra ensam. Vi andra väntar här.

Judas (för sig själv) Min mästare väntar på mig. Ja, det är bara hans ord som gäller. (*går*)

Nikodemus (till Josef) Vad tror du om saken?

Josef Jag tror att det blir en lång natt.

Scen 3. Getsemane.

(*Jesus inträder med sina lärjungar.*)

Jesus Aftonen är mörk och mörkare än den skall vara.

Vinden är kylig och kyligare än den skall vara.

Detta är frestelsernas natt då mörkret tar överhanden över ljuset, då ondskan tar herraväldet över godheten och då människan tar herraväldet över Gud. Dock, få äro de som är medvetna om denna natts hemskhet. Trots min fatalism och medvetenhet om mitt öde alltsedan jag döptes och mitt ständiga tjat om min nära förestående död är det ingen av mina lärjungar ens som känner något av denna nattens fasa, min sista natt i detta livet. De är trötta och vill bara sova och tror att morgonen skall få se mig i centrum av allas uppmärksamhet i templet som vanligt.

I centrum av allas uppmärksamhet för hela världen från och med i morgon och till evig tid – det är mitt öde, och där slutar mitt liv samtidigt som det börjar. Så föds jag och världen på nytt. Från detta år borde en ny tideräkning börja, ty de gamla, efter Roms grundläggning, efter den första grekiska olympiaden och efter världens skapelse, var mindre händelser än min frivilliga offerdöd i morgon. I morgon – ja, vad är det, Simon?

Simon Här är det oss gott att vara. Låt oss ej gå längre in i örtagården.

Jesus Säg åt de andra att vi stannar här. Men jag måste gå ännu ett stycke, vart ni icke kan följa mig efter.

Simon Säg icke så, herre. Så länge vi kan följer vi dig.

Jesus Kom då med mig ett steg längre, du och Jakob och Johannes, och vaka med mig, ty jag kan icke sova denna natt.

Jakob Du är upprörd herre.

Jesus Du behöver inte påminna mig. Detta är frestelsernas natt då Guds nitälskan lägrar sig över världen och kommer åstad förskräckelse, som vid Herrens förbund med Abraham, då denne fick veta om Israels framtida tråldom i Egypten. Även vi skall vara världens trålar i tre hundra år innan vår kärlek har besegrat

världen. De svåraste prövningar väntar oss alla. Vaken med mig och bedjen att vi ej må ge vika för frestelsen.

Simon Herre, vilken frestelse?

Jesus Till exempel att somna. Vänta här. Jag är strax tillbaka. (*går längre bort.*)

Herre, måste jag dö? Måste jag korsfästas? Måste mitt lidande bli så fasansfullt? Jag skälver av skräck i min hela lekamen, och hjärtat är upprört som om det var nära att få slag. Allt har du givit mig, och allt skall du nu taga ifrån mig. Du har älskat och gynnat mig som ingen annan, du har talat till mig och uppenbarat din kärlek för mig och offentliggjort den för andra, du har verkligen gjort mig till din närmaste son, och nu tänker du offra mig och ta livet av mig på det grymmaste vis historien känner. Och så säger världen att du icke har behag till människooffer! Men må jag vara det första och sista till din ära, och jag offrar mig gärna, ty endast så kan lagen och skrifterna fullbordas och mitt evighetsrike av kärlek på jorden realiseras. Herre, tack för att du ger mig den bittraste av alla kalkar, och tag den icke ifrån mig, utan giv mig kraft att inmundiga varje dess droppe.

– Vem rör sig i buskarna?

Marcus Herre, det är jag.

Jesus Är det du, Marcus?

Marcus Jag följde efter er hit. Jag trodde Magdalena skulle vara här.

Jesus Välsignad vare du, lille man. Hon kommer aldrig hit. Men har du sett de andra?

Marcus De sover allesammans.

Jesus Johannes och Petrus och Jakob också?

Marcus Ja, men för sig.

Jesus Kom, låt oss gå och väcka dem. De ville vaka med mig.

Mina herrar, sover ni? Kunde ni icke vaka med mig en enda timme?

Simon Herre, vinet var så gott.

Jesus Är icke människan herre över vinet?

Simon Herre, om du vill skall vi nu vaka med dig och icke mera somna.

Jesus Anden är villig, men köttet är svagt. Min bedrövelse kan ni ändå icke dela.

Kom, Marcus. (*till Marcus*) Min själ är djupt bedrövad intill döden. Stanna här och var vaken och vakta för min skull. (*går längre bort.*)

Fader, för dig är allting möjligt, men jag känner nu min begränsning. Du har varit med mig tills nu, men nu känner jag hur du går ifrån mig. Stanna hos mig, Herre, till det bittra slutet, på det att jag må orka härda ut! Ty du har gett mig den hemskaste av

alla kalkar att dricka, som jag måste dricka ensam. Lämna mig ej att dricka den utan din hjälp. Fader! Hjälp mig att leva dagen ut. – Ja, vad är det, Marcus?

Marcus Herre, de har alla somnat igen.

Jesus Har de somnat igen?

Marcus Ja.

Jesus Och Simon, som ville ge för mig sitt liv. Om han anade min bedrövelse....

Mina herrar, måste ni sova nu, när jag som bäst behöver er? Orkar ni inte ens bedja att orka vara vakna med mig en timme? Det är som om mina får redan var förskingrade. Men ännu är icke slaget fallet. Dock ser jag ljus närma sig i fjärran. En alltför kort frist har jag ännu att leva. Sedan är vi alla förlorade, men blott för en liten tid. (*går längre bort.*)

Fader, om det är möjligt, så gånge denna kalken ifrån mig. Dock icke som jag vill, utan såsom du vill. Min vilja är härmed ett intet, ty den är underkastad din och världens från och med idag, på det att det värsta må uppfyllas. Herre, jag gråter av förfäran, och gråter och svettas blod av feber och skräck inför vad som komma skall, och du i din grymhet är tyst såsom mörkret och natten och blott fyller på min ohyggliga lidandes bågare utan att ge mig den ringaste tröst.

Marcus Herre, det nalkas en skara av beväpnade män med facklor.

Jesus Ingen tröst? Jo, här är min tröst. En tjänare gav du mig som icke svek mig i min bittraste ensamhets stund. Tack för varningen, Marcus. Det är tydligen dags att bryta upp härifrån.

(*Återkommer till Simon, Johannes och Jakob som sover igen.*)

Ja, sov ni och vila er, ty nu är det nog. Frestelsen är över och stunden har kommit. Se, världens makt är på väg för att överlämna mig i översteprästernas och världens syndares händer. Slut är det nu med vår trygghet och frid på det att den må bli hela världens. Stig upp, mina vänner, och låt oss gå och väcka de övriga, ty ingen av dem har orkat vaka de heller.

Jakob Herre, vi vet inte vad vi skall säga. Våra ögonlock var så tunga.

Jesus Det är över nu, Jakob. Tids nog får ni sova när mitt rike har tillkommit, men till dess får ni aldrig sova mer. Låt oss nu alla stå upp och gå, ty förmedlarens steg är nära.

Simon Vem är det som kommer?

Johannes En stor skara av folk. Vi skulle ha hållit oss vakna och flytt med vår Mästare.

Tomas Låt oss nu dö med honom i stället.

(Ljuset kommer stadigt närmare, och Judas kommer först in på scenen.)

Judas Var hälsad, rabbi! *(kysser Jesus häftigt på båda kinder.)*

Jesus Överlämnar du din rabbi med en kyss? *(till bandet)* Mina herrar, vem söker ni?

en soldat Vi söker Jesus från Nasaret.

Jesus Det är jag. *(Tystnad.)* Vad väntar ni på?

Simon Herre, skall jag slå till dem?

Jesus Tyst. *(till bandet)* Jag frågade er vem ni söker.

en soldat Vi skulle hämta Jesus från Nasaret.

Jesus Jag har redan sagt eder att det är jag. Så tag då mig, men låt dessa övriga gå.

Simon Ni rör inte Mästaren!

(Han gör ett utfall med sitt svärd och hugger till en person vid örat. Tumult.)

Jesus (ropar) Stick ditt svärd i skidan, din drummel! Vet du icke att våld föder våld, och att envar som tar till svärd skall förgöras med svärd? Låt det icke gå längre!

(till den skadade, vars öra han lägger sin hand på) Var helad, och var varsam med ditt svärd.

Simon Skulle jag icke försvara dig, Mästare?

Jesus Skulle du hindra skrifterna från att uppfyllas? *(ropar till bandet)* Mina herrar, såsom mot en rövare har ni dragit ut med påkar och svärd. Varje dag den här veckan har jag uppträtt offentligt i templet och varit tillgänglig för alla som velat mig något, men ni har valt att komma i mörkret och ta mig med våld. - Varför kysste du mig, Judas?

Judas Jag kysste dig för att försäkra dig om att du var i goda händer och ingenting har att frukta.

Jesus Dina kyssar kändes snarare som en passion.

Judas Ja, jag kysste dig för att jag älskar dig, och för att du nu äntligen får visa vad du går för. Är du Messias skall du segra, och är du det inte skall du bli frisläppt.

Jesus Du vet inte hur rätt du har talat. Men dina egna idéer ingick inte i programmet. Risken är, Judas, att du förvandlar det hela till en överdrift. Och måste du komma med hela mörkrets makt?

en soldat De hade två svärd. Skall vi gripa dem alla?

en annan Om denne är skyldig är de alla medskyldiga.

Jakob Skyldiga till vad?

soldaten Ni har förlett folket.

den andre Bind honom för säkerhets skull. (*Jesus händer bindes. När någon lägger hand på Marcus flyr alla därifrån vid åsynen av hur Jesu händer bindes samman.*)

soldaten Lika bra det, så är vi av med dem.

den andre Kom nu, Jesus från Nasaret, judarnas konung! (*De går. Endast Judas blir kvar.*)

Judas Har jag gjort rätt? Ingen bär större ansvar för honom än jag. Må jag ta reda på saken och följa med allt vad som sker med honom, men de lovade mig att inte göra honom illa. Dock har de redan bundit hans händer, bara för att Petrus, den drummeln, högg till med svärdet. Ett dåligt riktat hugg var det dessutom. Det blir aldrig folk av hans stackars lärjungar, och vad skall jag hädanefter ta mig till?

Mitt hjärta känns uppfyllt av tomrum och smärta och mörker som hotar ta överhanden över mitt liv, men det är bara en känsla. Det går säkert över när denna dagen är förbi. Jag ville ju bara kurera Jesus från hans självdestruktivitet med att uppfylla hans vilja och låta översteprästererna komma till tals med honom och försöka förstå honom. Men hans prövningar är mina. (*går*)

Scen 4. Lilla Sanhedrin hos Hannas.

Hannas Var välkommen, Jesus från Nasaret, och bli icke förskräckt inför dessa aderton medlemmar av Sanhedrin, som vi har väckt upp mitt i natten för din skull. Detta är ingen process, utan vi vill bara tala med dig. Vi har hört talrika anklagelser mot dig, och vårt enda syfte är att ta reda på om det finns någon grund för folkets klagomål mot dig eller icke. Vad vill du säga?

Jesus Om detta icke är en rannsaking, varför har jag då förts hit bunden som en vanlig brottsling?

Hannas Lösgör hans rep. (*Jesus befrias.*)

För det första lär du ha sagt, att du kunde förstöra Jerusalems tempel och bygga upp det på nytt inom tre dagar. Vad menar du med sådant tomt skryt?

Jesus Jag menade icke Jerusalems tempel, som visserligen skall komma att förstöras, men icke på tre dagar; utan jag menade min egen kropps tempel.

Hannas Det gläder oss att du inte menade vad du sade. Så har man klagat på att du har botat sjuka och drivit ut onda andar på sabbaten. Varför har du vanhelgat sabbaten?

Jesus Det är skillnad mellan arbete och välgärningar. Arbeten, som att plöja, hugga sten och idka affärsverksamhet är icke lovliga på sabbaten, men vem försummar att rädda en annans liv för att det är sabbat? Att vägra tolerera

välgärningar bara för att de äger rum på sabbaten är ingenting annat än hjärtlöshet och avund. De människor som jag råkat bota på sabbaten hade jag kanske aldrig mött på en vardag.

Nikodemus Moses lag tillstödjer oss att rädda liv på djur om de råkar illa ut fastän det är sabbat.

Hannas Då faller den anklagelsen. Som du ser är vi icke omöjliga att ha att göra med fastän vi allesammans är judiska skriftlärd, sadducéer och fariséer, som du så ofta har fördömt. Även din välgörare Nikodemus är farisé. Varför har du fördömt oss? Varför har du dragit oss alla över samma kam i ditt förtal av oss inför folket? Varför hatar du de enda som upprätthåller Israels och Moses heliga lag?

Jesus Förvisso är Moses lag helig, och förvisso helgar den hela Israel, och varje dess bokstav äge laga kraft så länge det finns judar. Som jag en gång sade offentligt har jag icke kommit för att förändra Lagen utan blott för att fullborda den. Jag har icke förrätt er eller Israel. Men jag har vänt mig emot ert maktmissbruk. Ni överstepräster av Hannas familj och sadducéernas släkte är rikast i Israel, och era pengar använder ni till att rikta Israel och Rom. Jag har drivit ut era månglare ur templet av rent ursinne över att behöva åse penninghandel i Guds hus. Ni har med era smutsiga affärer vanhelgat templet och hela er familj och hela sadducéersläktet och hela farisépartiet och allt vad skriftlärdom heter. Jag har aldrig vänt mig mot er lära utan endast mot ert missbruk av den. Hade Moses stått här hade han anklagat er hårdare än jag, och alla ruttna skurkar av ert parti hade förgåtts i hemsökelse och spetälska. Men jag har ej kommit för att döma utan för att försona.

Nikodemus Väl talat, Jesus från Nasaret.

Hannas Ditt våldsamma uppträdande i templet hade varit nästa anklagelsepunkt. Du åstadkom skador för tusentals kronor, och fattiga människor blev ruinerade; deras duvor flög bort, och deras pengar, som du slog ut på marken, knycktes av allmänheten. Du tog till våld i templet, du som alltid har predikat icke-våld. Kan någonting urskulda det?

Jesus Jag har redan medgett att jag var ursinnig.

Hannas Du ångrar således detta?

Jesus Jag medger att jag i blind vrede uppträdde olämpligt, ty därmed åstadkom jag ingenting gott. Men även Moses blev understundom besatt av helig vrede.

Hannas I samband därmed förbannade du även ett fikonträd som genast dog, vad nu det skulle vara bra för; och du tillät en sköka att kyssa och smeka och smörja dina fötter och torka dem med sitt hår. Ett högst passande uppförande för en judisk profet!

Jesus Hesekiel tvingades av Gud att äta koskit.

Hannas Jag vet. Fikonträdet och skökan hör inte hit. Men du har retat många judar till ursinne med dina förmätta förolämpningar och utmaningar gentemot dem, och det har förskaffat dig många fiender. Annars vore du inte här. Vår plikt är att skydda dig och vårt folk främst mot romarna, som inte tål att se fler uppror i Jerusalem. Har du bett en enda av dina fiender om ursäkt? Måste du vara så förmäten i ditt offentliga uppträdande?

Jesus Om fyrtornet inte brinner synligt i natten reser alla mörkrets och havets vandrare vilse.

Hannas Du vill leda oss rätt, menar du?

Jesus Min plikt är att säga och göra vad som är rätt utan hänseende till personen.

Hannas Gör du rätt i att vålla oro i Israel så att Rom hotar beröva oss den lilla frihet vi har?

Jesus Har jag handlat orätt i att säga sanningen?

Hannas Folk kallar dig redan för 'judarnas konung'. Men den dagen judarna gör sig en konung skall Israel krossas av Rom, och då skall verkligen vårt underbara tempel, denna stolthet för hela världen, förstöras, som du säger. Vill du det?

Jesus Översteprästen Kaifas har visst sagt, att det är bättre att en man dör för folket än att hela folket förgås. Endast därför har jag kallats hit för att förhöras, och ni vet, och jag vet, att jag måste bli dömd.

Hannas Man påstår att du har sagt dig vara Messias och att du vill göra dig till Gud. Vem är du?

Jesus En människoson som kom med himmelens skyar, för att tala med Daniel. 'Åt denne gavs välde och ära och rike, och alla folk och stammar och tungomål måste tjäna honom. Hans välde är ett evigt välde, som icke skall tagas ifrån honom, och hans rike skall icke förstöras.'

Nikodemus Han citerar ur Skriften.

Hannas Är du den Människoson som Daniel talar om?

Jesus Ja.

Hannas Då är du en drömmare och svärmare och galning och ingenting annat som inte vet vad du talar om och som förleder folket till farliga spekulationer som inte kan leda till något gott för någon. Du är ansvarslös. Sådana kan vi icke låta gå lösa om de ej behärskar sig.

Jesus Så döm mig då för min sanning.

Hannas Du måste förhöras inför Stora Rådet av översteprästen Kaifas. Det blir ditt nästa steg. Bort med honom.

(Jesus föres bort. Stort sorl och intensiva diskussioner medan han bortföres.

Endast Nikodemus är tyst och ser efter Jesus.

Även Judas Iskariot, som gömt sig i bakgrunden, är tyst och avlägsnar sig efter Jesus.

Scen 5. Översteprästens gård.

Johannes Kom in och värm dig vid elden. Jag är gammal i gården här och känner översteprästens familj. De kan inte göra oss något illa.

Simon Om du insisterar så.

Johannes Jag skall under tiden ta reda på vad de har gjort med vår Mästare. Vänta här så länge. Jag kommer snart tillbaka.

(Johannes går. Simon ställer sig och värmer sig vid elden.

Soldater, drängar och pigor förekommer på gården.)

Simon Hur kunde jag svika Mästaren? Jag skulle ha huggit örat av dem allihop. Men Mästaren var för god för att tillåta mig, och i stället rände jag iväg i panik efter de andra. Men ännu kan jag gottgöra det. Om jag bara finner honom och får honom ut härifrån, så skall jag sedan aldrig mer släppa honom ur sikte. Men vad glör den där pigan på mig för? Har hon aldrig sett en karl förut?

Pigan Var inte du också tillsammans med Jesus från Galiléen?

Simon Nej då, du misstar dig.

– Bra. Nu går hon bort. Blängande fruntimmer är det värsta jag vet. Men vad viskar hon om med soldaterna? Kan hon inte lämna mig i fred?

Och där kommer nu ännu en annan gumma fram mot mig. Vad vill hon då?

Gumman Jo då, jag har förvisso sett dig med mannen från Galiléen.

Simon Jag har aldrig sett någon man från Galiléen. Jag vet inte vem ni pratar om.

en soldat Ditt uttal röjer dig. Du är själv från Galiléen.

Simon Förbanne mig om jag det är! Jag känner icke denne er Jesus från Galiléen!

(I det samma gal en tupp samtidigt som dörrarna öppnas och Jesus föres ut.

Jesu blick möter genast Petri blick. Petrus grips av panik och rusar ut.

Han rusar och rusar och rusar tills han får håll och måste stanna.

Tårarna har då redan brutit fram under en god stund. Nu bara gråter han och gråter och gråter. Till slut kommer det brutet fram och knappt hörbart:)

Mästare, hur kan jag mera leva efter detta?

(Och han gråter bitterligen utan att kunna upphöra därmed.)

Scen 6. Hos översteprästerna.

Nikodemus Jag måste protestera mot att ni sammankallar Stora Rådet i denna sak. Det är mot lagen.

Kaifas Alla de sjuttio är redan kallade. Vi kan inte inställa det nu.

Nikodemus Varför har ni så bråttom?

Hannas Påsken börjar den kommande aftonen. Sedan är det för sent, ty under påskens nio dagar kan vi ingenting göra. Lärjungen Judas kom till oss nu, och det tillfället måste vi utnyttja.

Nikodemus Varför vill ni döda denne man?

Hannas Käre Nikodemus, är du också anfrätt av hans förföljelsemani? Vem vill döda honom? Vem kan döda honom? Ingen utom Pontius Pilatus. Så bråka inte nu utan var med även vid Sanhedrins rannsaking av honom.

Nikodemus Jag är inte med er längre. Jag vädrar smutsigt spel. Någon talade om för mig att ni gav lärjungen Judas pengar för att han skulle förråda honom. Ni är direkt ute efter att skada honom.

Hannas Judas gjorde ingenting annat än visade oss var Jesus fanns. Han åtog sig att leda våra väktare till platsen, så att vi äntligen skulle kunna få kontakt med honom, så att det äntligen skulle kunna bli en dialog mellan oss och honom. Judas riskerade därmed sitt anseende hos de övriga lärjungarna. Någon ersättning måste man ge honom för hans besvär.

Nikodemus Hur mycket gav ni honom?

Hannas Trettio silverpenningar.

Nikodemus Det är varken mycket eller litet men en ful gest som kan innebära skada för er själva i framtiden.

Kaifas Det är på vårt ansvar.

Hannas Vi ansvarar för folkets väl. Endast därför måste vi gå till botten med fallet Jesus.

Nikodemus Ni lovade mig och Josef från Arimatea att varken rannsaka eller döma honom, och Judas Iskariot lovade ni att ej göra mannen någon skada. Ni har redan rannsakat honom och ämnar döda honom, och ni har redan gjort honom illa med att bära hand på honom och binda honom med rep.

Kaifas Hans lärjungar hade svärd som de försvarade honom med.

Nikodemus Två svärd som ingen av dem kunde hantera? Och därför bestraffade ni profeten med att binda honom? Jag ber er att upphöra med denna rättsvidrighet innan det går för långt.

Hannas Det har redan gått för långt.

Nikodemus Hur?

Hannas När mannen första gången fick någon att tro att han var Daniels Människoson, Messias eller Gud själv.

Kaifas Vi måste veta hur skyldig mannen är till sådana händelser. Förstår du inte det?

Hannas Israel står och faller på det.

Nikodemus Nåväl, jag skall vara med, men jag skall inte säga ett enda ord utan endast tigande följa med vad som sägs för att om så krävs i framtiden vittna därom mot er.

Hannas Ansvaret är vårt.

Kaifas Du förstår väl, att saknaden av prejudikat gör detta fall unikt och kräver exceptionella förfaringsåtgärder?

Nikodemus Jag förstår ert resonemang men tvivlar starkt på att vad ni gör är rätt. I värsta fall kan detta leda till ett justitiemord som Israel sedan kan få lida för i årtusenden.

Hannas Det är på vårt ansvar.

Scen 7. Sanhedrin.

Kaifas För in mannen. (*Jesus förs in. Hans händer är bundna bakom ryggen.*)

Nikodemus Vad har de gjort med honom?

Josef från Arimatea Han har tydligt blivit misshandlad.

Nikodemus Denna process blir oavbrutet mer och mer rättsvidrig.

Kaifas För in vittnena. (*Ett antal opålitliga individer föres in.*)

Läs upp varningen.

en notarie "Glöm icke, alla I som vittnen, att denna rannsaking kan gälla livet för den anklagade, och att, om I bären falskt vittnesbörd emot honom, hans blod då skall komma över er och era efterkommande intill tjugonde led. Ty ett vittne som förgör en enda av Israels folk skall av Herren bestraffas som om han förgjort hela världen, medan ett vittne som räddar livet på ett barn av Israel av Herren skall bedömas som

om han räddat hela världen. Ty så kostbart är ett enda människoliv i Herren Guds ögon."

Kaifas Bär fram vittnesmålen.

första vittnet Denne man har uppviglat folket och sagt att man inte skall betala skatt till kejsaren.

Notarien Kan någon mer vittna om denna sak?

andra vittnet Tvärtom. Jesus från Nasaret sade uttryckligen att man skulle betala skatt till kejsaren. Jag anklagar honom därför för att förgäta Israel och vandra hedningarnas ärenden.

Notarien Kan någon bekräfta ettdera vittnesmålen?

tredje vittnet Jesus från Nasaret har varken flirtat med hedningarna eller följt Lagen som judarna. Däremot har han tytt sig till samariterna, som är värst av alla, och framhållit att samariter är heligare än både präster och leviter från Jerusalem.

Notarien (till Kaifas) Vi kommer ingen vart i denna fråga.

Kaifas Låt oss övergå till nästa anklagelse.

fjärde vittnet Jesus från Nasaret är en trollkarl som umgås med onda andar. Alla besatta som han har botat har igenkänt honom som en trollkarl. Han fick en hel hjord av svin att störta sig ner i Gennesarets sjö och dränka sig. Han är en demonernas furste som genom sina trollkonster är farlig för allmänheten.

Lukas Tvärtom, de besatta som han botat var allesammans antingen sinnessjuka eller epileptiska. Han har botat dem liksom han har botat spetälska, blödarsjuka, lama och lytta, blinda och döva och uppväckt både skendöda och verkligen avlidna. Allt detta har han gjort av välvilja utan att kräva någon betalning och genom fullt acceptabla metoder. Detta kan jag, Lukas, vittna om som läkare med många års erfarenhet. Kan väl sådana underverk vara gärningar av en ond man?

Notarien (till Kaifas) Vittnesmålen stämma icke överens.

Kaifas (reser sig) Har den anklagade något att säga?

Jesus Jag har ingenting nytt att säga, ty detta är mitt andra förhör denna morgon, som tydligen är mera illa menat än det första, ty denna gång har man icke befriat mina bakbundna händer.

Kaifas Vad går din lära egentligen ut på, som så har oroat folket?

Jesus Jag har talat öppet inför hela världen sedan lång tid tillbaka, jag har alltid undervisat offentligt i templet och andra synagogor, och intet av min lära har varit hemligt för någon. Varför frågar du mig då? Ni vet ju alla vad jag har sagt, och är ni osäkra om något kan ni ju fråga varandra.

en tjänare (ger Jesus en kraftig örfil) Skall du svara översteprästen så oförskämt?

Jesus Har jag talat orätt så visa att jag har fel, men om jag har talat rätt – varför slår du mig då?

Nikodemus Det blir värre och värre.

Kaifas Låt oss genast gå till huvudfrågan. Alla anklagelser och klagomål mot denne Jesus från Nasaret utmynnar i att han har hädat och förklarat sig vara ej endast Messias och judarnas konung utan rentav en inkarnation av Herren Gud själv. Vad säger du till detta? Menar du dig vara Messias, judarnas konung?

Jesus I din fråga erkänner du själv att jag är det.

Kaifas Allting hänger på detta. Du står och faller på det svar du måste avge på den sista frågan. Gör oss icke besvikna. Vi vill rädda dig. Var Messias så mycket du vill och gör dig gärna till judarnas konung, men förråd oss icke. Förråd icke din och Israels Gud, vars egendomsfolk vi är. Så svara mig: menar du dig vara likvärdig med Gud?

Jesus Vi är alla likvärdiga med Gud, och de som icke är det ännu skall bli det genom mig.

Kaifas Han är förlorad. (*river sönder sina kläder.*) Du har hädat! Herren vår Gud är den ende Guden, och vi skall icke ha någon annan Gud jämte Honom!

Notarien Ni har alla hört hädelsen.

fler och fler (river sönder sina kläder) Han har hädat.

Notarien Ytterligare vittnen är överflödiga.

Nikodemus De har honom fast.

Josef Jag hade givit vad som helst för att detta aldrig skulle ha behövt hända.

Notarien Hur lyder domen?

Kaifas Straffet för hädelse är döden.

åtskilliga (upprepar) Straffet för hädelse är döden.

tjänaren (slår till Jesus) Det är ute med dig, din taskspelare!

en annan tjänare Slå till honom!

en tredje Bind för hans ögon, så kan vi leka med honom! Han kan ändå inte längre försvara sig!

(Salen är i uppror, alla är upprörda, kaos råder, tumult uppstår delvis,

Kaifas försöker förgäves återställa ordningen. Någon binder för Jesu ögon.)

tjänaren (slår till Jesus) Nå, vem slog dig? Profetera och säg vem som slog dig!

den andre Ha-ha! (slår till Jesus från motsatta sidan.)

Nikodemus (reser sig) Jag måste protestera mot denna karikatyr av en rättsförhandling. Inser någon här vad som har skett? Vi har dömt en oskyldig människa till döden, och vi låter honom misshandlas i domstolslokalen offentligt inför allas ögon!

Kaifas Vi har inte dömt denne man till döden. Vi har endast funnit honom vara skyldig till hädelse. Ingen kan döma honom till döden utom Pontius Pilatus, och det vet du mycket väl.

Nikodemus Men detta rättsvidriga förfarande var olagligt från början.

Kaifas Mannen hade frisläppts om han ej hade hädat. Nu måste vi föra honom till Pontius Pilatus.

Nikodemus Ni vet icke vad ni gör.

Josef Kom, Nikodemus, låt oss gå. (De gå ut tillsammans. Småningom upplöses församlingen sedan Jesus, befriad från tjänarnas lagvidriga misshandel, förts ut därifrån.)

Scen 8. Hos översteprästerne.

Nikodemus Jag ber er, upphör med dessa barnsligheter.

Kaifas Han är hos Pilatus nu.

Nikodemus Ni kan ännu rädda honom.

Kaifas Ingen kan rädda honom utom Pilatus. Pilatus har det högsta ansvaret nu.

Nikodemus Men ni förde honom till Pilatus.

Kaifas Ja, ty så gör man hos oss enligt praxis med en som gjort sig skyldig till hädelse och enligt Moses lag måste bestraffas med döden.

Nikodemus Ni vill alltså döda honom.

Kaifas Vi försökte rädda honom.

Hannas Tro oss, Nikodemus, allt vad vi har gjort har vi gjort manade därtill av vårt ansvar och samvete och i åstundan att göra vad som var riktigast för allas bästa.

Nikodemus Även betalningen av de trettio silverpenningarna?

(Buller utanför. Kraftiga slag på porten.)

Kaifas Vem är det? (till en tjänare) Gå och se vem det är.

Hannas Jag börjar bli trött på allt ståhej och uppståndelse denna natt för ingenting.
tjänaren (kommer tillbaka) Det är Judas Iskariot. Han ser vild ut.

Kaifas Honom vill vi inte träffa. Kör bort honom.

tjänaren Jag har redan släppt in honom. Jag kunde inte hejda honom.

Judas (instormande) Jag har förrått oskyldigt blod! Det var ett misstag!

Kaifas Du stör oss, Judas.

Judas Jag har kommit tillbaka med era pengar. Jag vill inte ha dem. De bränner i mina händer. De gör mig till en brottsling! Aldrig ville jag någonting sådant!

Kaifas Du har ärligt förtjänat dem.

Judas Ni lovade att inte göra honom något för när!

Kaifas Vi kunde inte rå för att han hädade inför hela Sanhedrin.

Judas Jag var där! Ni tubbade honom till hädelsen!

Kaifas Vi var tvungna att få honom att bekänna färg.

Judas Er egen färg då? Pengar, makt och blod!

Hannas Den stackars mannen rasar.

Judas Era förbannade ärkesvin! Allt ni tänker på är er makt och er ställning! Om någon kommer hit och rubbar era cirklar med den bästa avsikt i världen måste ni helt enkelt bara göra er av med honom, för er egen ställnings skull!

Kaifas Gå härifrån med dina pengar.

Hannas Använd dem vettigt i stället för att komma hit och bråka. Vi är trötta på dig och dina erbarmliga galileiska vänner.

Kaifas Gå och sup dig full, så gör du något vettigt. Återgå till ditt gamla normala liv.

Hannas Det här var bara en oviktig parentes. Glöm den där nasarén.

Kaifas Du kan leva länge och gott på den där summan du fick för besväret.

Judas Jag vill inte ha dem! Det är era blodspengar!

(kastar pengarna mot dem ut i rummet.)

Ni lurade mig! Ni har gjort mig till historiens mest förbannade förrädare!

(rusar ut därifrån.)

Kaifas Så är man av med honom.

Nikodemus Ni lär knappast få se honom i livet mera.

Kaifas Vad menar du?

Nikodemus Ni får se.

Kaifas Du har onda föraningar. Du har varit lika fatalistisk från början som nasarén själv. Kom, min svärfar. Det är hög tid att vi går till Pilatus och får den här skandalen avslutad.

(*De går.*)

Nikodemus Så har Skriften hittills obönhörligt fullbordats: bland missgärningsmän blev han räknad. Fortsätter det så här måste han vara Messias, och då kan ingenting rädda honom, ty för att slutgiltigt bevisa sig vara det måste han dö upphängd på trä. Men det sorgligaste av allt är, att även om han går till den yttersta ytterligheten för att bevisa sig vara Messias och går den gräsligaste tänkbara nesa till mötes, så kommer ingen att förstå eller tro honom. (*går.*)

Judas (uppträder bortom scenen, helt uppriven) Vad har jag gjort?

Vad har du gjort, o min Mästare? Ville du verkligen detta? Aldrig!

Allt har gått över styr, och ingen kan längre kontrollera något av vad som händer.

Gud är död, ty vi har alla dödat honom i vår vettlösa nyckfullhet på jakt efter fåfänga drömmar! Allt är förlorat, och allt är mitt fel, ty jag gick med på det! (*störtar ut.*)

Akt IV scen 1. Pontius Pilatus till bords med sin hustru.

(*En tjänare in.*)

Pilatus Vad är det nu då?

Tjänaren Herre, de judiska översteprästerna är här med en brottsling som de vill ha dömd.

Pilatus Så här tidigt på morgonen?

tjänaren Ja.

Pilatus Det är oanständigt och oförskämt! De får vänta. Jag äter.

tjänaren De är mycket otåliga.

Pilatus De skulle bara veta vilket tålmod jag har med dem.

Låt dem komma in så länge.

tjänaren Herre, deras religion förbjuder dem att gå in till en oomskuren dagen före deras påskhögtid. De vill inte bli orenade, som de säger.

Pilatus Just därför skall du be dem komma in, din dumsnut! (*Tjänaren går.*)

Nå, Claudia, min hustru, vad var det för onda drömmar du talade om som plågade dig i natt?

Claudia Det var förfärliga drömmar. Jag har aldrig drömt något liknande. Det var om dig. Jag drömde, att du drogs in i en judisk rättsprocess och att du tvingades döma en oskyldig jude till döden. Efter att han hade avrättats fick du bud från kejsar Tiberius att denne ville träffa just den jude som du hade avrättat, ty den juden hade ensam i hela världen makt att bota kejsaren från hans dödliga sjukdom. Och när du inte kunde presentera mannen emedan du hade dödat honom kom du i onåd, och det blev ditt livs olycka. Så drömde jag gång på gång. Och mannen du hade dömt bar en törnekrona på huvudet. Det var gräsligt. Hans blodiga gestalt förföljde mig hela natten.

Pilatus Vilka hemska mardrömmar du drömmer! Lyckligtvis kan vad du berättar aldrig inträffa i verkligheten, ty jag är fast besluten att aldrig mer låta avrätta någon jude efter dessa tre upprorsmän Barabbas och hans båda närmaste hejdukar, ty jag tror sedan att jag har läget i Palestina under kontroll. Fler upplopp skall det aldrig bli under min tid. Men nu får jag inte plåga översteprästerna längre. De är i alla fall min bästa inkomstkälla här i landet. Gå du och försök sova litet till. Kanske du kan glömma mannen med törnekronan.

Claudia Honom glömmet jag aldrig. (*går*)

tjänaren Översteprästerna börjar förlora tålamodet.

Pilatus Säg dem att jag kommer. (*går ut.*)

Nå, era gökar, vad kan jag göra för er?

Kaifas Denne man har gjort sig skyldig till det värsta brott vår lag känner, och det brottet kräver din dödsdom.

Pilatus Han ser oskyldig ut. Vad har han gjort?

Kaifas Han har hädat vår Guds helighet.

Pilatus Ett religiöst brott med andra ord? Sådana är svåra för mig att bedöma.

Hannas Ingen har i vårt folks fyratusenåriga historia hädat så skändligt som han.

Pilatus Jag skall tala med honom. Kom med mig, din stackare. Vad heter du?

Jesus Jesus från Nasaret.

Pilatus Vad ont har du gjort?

Jesus Jag har sagt sanningen.

Pilatus Vad är sanningen?

Jesus Att all denna världens makt och dess utövare är fåfänga sandslottsbyggare som ingenting är gentemot Gud.

Pilatus Du är en filosof, med andra ord?

Jesus Är det vad vi kallar en profet?

Pilatus (går ut till översteprästerna) Jag finner ingenting ont hos denne man.

Kaifas Han är en fara för den allmänna ordningen och säkerheten. Han har försökt göra sig till judarnas konung.

Pilatus (återvänder till Jesus) Är du judarnas konung?

Jesus Säger du det själv, eller har andra sagt det om mig till dig?

Pilatus Jag är ingen jude. Jag vet ingenting om era inbördes intriger. Men dina överstepräster har givit dig åt mig för att de vill ha dig avrättad. Vad har du gjort för att reta dem så? Har du gjort dig till deras konung eller inte?

Jesus Jag förmodar att man kan kalla mig en konung, men mitt rike är i så fall icke av denna världen, ty politisk makt och pengar är det sista jag har eftersträvat. Jag har levat fattig och hemlös för att enbart vittna om sanningen, som är den enda grund på vilken evighetens rike kan grundas här på jorden.

Pilatus Du är i sanning förunderlig. Varifrån kommer du?

Jesus Från Nasaret.

Pilatus Nasaret? Var ligger det?

Jesus I hjärtat av Galiléen.

Pilatus Du är således galilé? Aha, du är den där Jesus från Nasaret som har vållat era judiska myndigheter så mycket obehag, magsår och bekymmer. Och du är från Galiléen? Hurra! Då tillhör du Herodes. Herodes får döma dig, så slipper jag. Galiléen är hans område. För bort denne man. För honom upp till Herodes Antipas, den torsken. Jag hoppas för din egen skull, Jesus från Nasaret, och min, att han tar initiativet till att släppa dig fri.

(Jesus föres ut.)

Claudia (in) Jag har drömt om honom igen.

Pilatus Du tycks verkligen ha ätit något högst olämpligt igår kväll.

Claudia Vem var det du dömde?

Pilatus Jag dömde honom inte. En oskyldig drömmare vid namn Jesus från Nasaret.

Claudia Så hette mannen med törnekronan! Ha ingenting med honom att göra!

Pilatus Käraste, jag är redan fri från honom. Han kommer aldrig att få någon törnekrona på sig.

Scen 2. Hos Herodes Antipas.

Herodes Mera vin i min bågare, tjänare! Dansa vackrare för mig, era slynor! Varför får jag aldrig mera se din dotter Salome dansa för mig, Herodias? Varför måste du skrämma bort henne? Hon var så oemotståndligt omedveten om sin förledande jungfrulighet.

Herodias Du var farlig för henne, min make.

Herodes Inte farligare för henne än vad du är för mig. Varför tvingade du mig genom din list att mörda Johannes Döparen?

Herodias Var glad att han är död. Annars hade vi inte längre hört samman. Han förvred huvudet på dig.

Herodes Men han var en helig man, och heliga män mördar man inte i detta land. Då blir deras heliga efterföljare bara ännu heligare och jävligare. Se på denne Jesus från Nasaret, till exempel, som de nu lär ha infångat. Ingen har som han ingivit folket förakt för allt vad ordning, överhet och härskarmakt heter.

Herodias Jag hörde just att han är på väg hit.

Herodes Jesus från Nasaret?

Herodias Ja. Pilatus hoppas att du skall ge honom fri.

Herodes Sällan. Har nasarén kommit upp så högt i instanserna som till Pilatus så skall den käre Pilatus inte bli av med honom så lätt. Att göra sig av med en profet sedan man fått honom fast är alltid en fasligt känslig historia som jag framför mig kan se hur Pilatus måtte vrida sig inför.

en tjänare Herre, Pontius Pilatus har sänt sin vakt hit med Jesus från Nasaret som gjort sig skyldig till hädelse och dömts till döden av Sanhedrin. Men Pontius Pilatus kan inte verkställa domen eftersom denne man är galilé och sorterar under ert distrikt av landet.

Herodes För in den där galilén, så att vi får se vad han går för. Jag har alltid velat träffa honom. (*Jesus föres in. Han är ej längre bunden.*)

Nå, Jesus från Nasaret, Galiléens märkvärdige undergörare, det ser mörkt ut för dig. Vad är det för hädelse du lär ha gjort dig skyldig till som skall kosta dig livet? Ut med språket! Upp med hakan och se mig i ögonen som en man!

(*till tjänaren*) Är hädelsen hans enda brott?

tjänaren Han lär ha utropat sig till judarnas konung.

Herodes Ha-ha-ha! Det var det bästa jag har hört! Judarnas konung! Ha-ha-ha! Har du hört på maken, Herodias? Ha-ha-ha! Långhårig och smutsig och feminin och barfota som en annan landstrykare och luffare! Det var det bästa jag har hört. Har du ens någonsin kysst en kvinna, du Jesus från Nasaret? Är du ens en man? Och vem

skall du ge ditt rike i arv till när du är död i morgon? Har du någon laglig arvinge? Har du skrivit ditt testamente? Ha-ha-ha! Judarnas konung! Kom hit allesammans! Kom hit, tjänare och soldater och slavinnor! Se på denne man! Han är judarnas konung! Ha-ha-ha!

Herodias Han är i så fall okränt och har inte ens en purpurmantel.

Herodes En purpurmantel kan han få. Jag har många. (*lägger sin purpurmantel omkring honom.*)

Se där, Jesus! Nu är du konung! Nu fattas dig bara en passande konungakrona. Men den skall du nog också få. Jag skall tala med soldaterna i kasernen om saken. Seså, tjänare, skicka denna varelse tillbaka till prokuratorn och hälsa från mig att jag betraktar hans tilltag att skicka mig denne man som ett lustigt skämt. Inget underverk har han presterat, och han har inte ens sett mig i ögonen. Vilken humbug till profet! Bort med honom! (*De för bort Jesus.*)

Så ja, Herodias. Var var vi nu igen? Jo, kan du inte skaffa mig lite fler och lite yngre slavinnor? Du är ju annars så bra på att behaga mig.

Scen 3. Hos Pontius Pilatus.

Pilatus Jaså, Herodes skickar honom tillbaka med en vänlig hälsning. "Tack för skämtet" säger han och skickar stackaren tillbaka utstyrd i en purpurmantel. Det blir värre och värre. Jag tycks inte slippa ifrån detta ansvar. Nåväl, det är bara att fortsätta försöka slingra sig. På ett eller annat sätt skall jag väl klara mig ifrån det hela. (*går ut till översteprästerna*)

Mina herrar, jag har förhört er fånge Jesus från Nasaret och icke funnit honom skyldig till något brott. Eftersom han är galilé har jag även låtit honom förhöras av Herodes Antipas som skickat mannen tillbaka utan vidare åtgärder. Det är min uppfattning att han är fullkomligt oskyldig. Därför vill jag bara låta gissla honom åt er och sedan ge honom fri. Är det bra så?

Kaifas Du kan inte ge honom fri. Han måste dö enligt vår lag.

Pilatus Så döda honom då enligt er lag och be inte mig om att göra det.

Kaifas Du vet mycket väl att endast du kan verkställa dödsdomar här i landet. Det är kejsarens befallning.

Pilatus Men det är ju påsk i morgon, och jag brukar ju ändå varje år ge någon fånge fri för er till påsken. Alltså ger jag denne Jesus från Nasaret fri.

Kaifas Han är inte din enda fånge.

Pilatus Nej, vi har också massmördaren Barabbas. Vill ni kanske hellre ha honom lös på gatorna om nätterna igen än den beskedlige nasarén?

Kaifas Låt folket bestämma.

Pilatus Nåväl, jag skall tala till folket.

Medborgare av Jerusalem, det har blivit en årlig sedvana att jag för att glädja er till påsken giver er en judisk fånge fri. Vi har nu i år två fångar att välja mellan. Den ene är Jesus från Nasaret, en oskyldig vandringsman som era överstepräster har dragit inför rätta enbart av avund mot honom för hans undergärningars skull: de har i honom sett en konkurrent till deras positioner som er religions högsta monopolinnehavare.

Den andre är en bråkmakare och massmördare vid namn Barabbas, som verkligen förtjänar döden för alla de mord och upplopp i staden som han ensam har anstiftat. Vilken av dessa två önskar ni nu att jag friger – våldsmannen eller den gode?

Nikodemus En ledande fråga.

Folket Barabbas! Ge Barabbas fri!

Pilatus (chockad) Detta är förfärligt. De föredrar faktiskt brottslingen framför filosofen. Är då även detta folk så fördömt?

Nikodemus Hur många har översteprästerna mutat för att de skall skrika Barabbas?

Folket Ge Barabbas fri! Ge oss Barabbas!

Pilatus Och vad menar ni då att jag skall göra med mannen från landet?

Folket Korsfäst honom! Korsfäst honom!

Pilatus (för sig själv) Dessa människor är inte kloka. Hur kan de vara så vanvettiga? De vill helt enkelt inte ge godheten en chans. De tål den inte och föredrar vilken lössläppt ondska som helst framför den minsta risk till att godheten skulle få segra.

(till folket) Vad ont har han då gjort er?

Folket Korsfäst honom! Korsfäst honom!

Nikodemus Översteprästernas pengar och ingenting annat ligger bakom detta. De är alla förförda icke av Jesu lära utan av Jerusalems prakt och rikedom.

Josef av Arimatea Det är inte hela sanningen. Barabbas gör väpnat motstånd mot romarna som en aktiv upprorsman. Jesus bara predikar och levererar frid och fred. Judarna vill ha en upprorsledare som kan möta romarnas övervåld med våld.

Pilatus Jag känner hur kallsvetten rinner utmed min rygg. Detta är i sanning obehagligt. Jag är faktiskt tvungen att utlämna en oskyldig åt Jerusalems pöbels vanvett. Det är inte klokt. Det är oerhört. Men ännu är inte allt förlorat. Jag skall låta gissla den oskyldige, och sedan får vi se om inte vanvettets storm har bedarrat en smula.

– Så tag då Jesus från Nasaret och gissla honom. Och giv den massmördaren Barabbas lös, ty det har översteprästerna och denna Jerusalems galna pöbel sannerligen förtjänat.

Scen 4. Hos soldaterna.

(Fyra soldater får hand om Jesus.)

- 1 Se, här är Jesus från Nasaret, den store profeten.
- 2 Var det han som skulle frälsa världen?
- 3 Inte bara det. Han skulle komma med himmelens skyar.
- 4 Skall vi ge honom de vanliga trettionio slagen?
- 1 Vi ger honom så mycket han tål.
- 3 Vi ser hur länge han håller.
- 1 Bind fast hans händer ordentligt runt pelaren. Man vet inte med profeter.
Tänk på Simson, som drog omkull templet.
- 4 Men denne har inga muskler.
- 3 Men han har långt hår.
- 2 Räknar du slagen?
- 1 Vi behöver inte räkna dem. Sätt i gång. *(1 och 2 gisslar Jesus, 3 och 4 ser på.)*
- 3 Han säger inte mycket.
- 4 Han bara stönar litet.
- 3 De flesta brukar skrika.
- 4 Tills de svimmar.
- 3 Det är säkert över tjugo slag redan.
- 4 Hans blod är lika rött som vanliga dödligas.
- 3 Nu ser han ut att svimma snart.
- 4 Han verkar utvakad.
- 3 Och helt undernärd.
- 4 Nu får det nog vara färdigt.
- 3 Hallå! Det är mer än trettionio slag redan!
- 1 Än sen då? Han står upprätt fortfarande.

3 Ja, men vi måste ju få leka lite grann med honom också, som vi brukar.
4 Denne lär ju dessutom ha försökt göra sig till judarnas konung.
2 Ni har rätt. Lösgör honom.
1 Sätt sig ned, Jesus från Nasaret!
3 Vila sig litet!
4 Vi ska bara kröna dig och befästa din konungatitel.
2 Har du kronan färdig?
1 Den är gjord enkom på beställning.
3 Den bör passa hans huvud perfekt.
2 Tryck till ordentligt med spettet, så att den sitter bra och inte ramlar av.
3 Alla ska veta att detta är judarnas konung.
2 Sätt på honom manteln igen.
1 Vilken syn!
4 Vilken konung!
3 Vänta, en spira fattas.
2 Ta det här röret.
1 Var hälsad, mäktige konung, och mottag din kostbara spira!
3 Du äger nu att befalla över hela världen i evig tid!
1 Slå honom i huvudet så han vaknar. Han tycks sova.
4 *(slår spettet i huvudet, dvs. i törnekronan på Jesus)*
Vakna, Jesus! Din högtidliga kröning har just ägt rum!
1 Vilken komedi!
4 *(knäfaller för Jesus i spelad ödmjukhet)* Hell dig, judarnas konung!
(bugar sig. De andra skrattar sig fördärvade.)
2 Så här roligt har vi inte haft på länge!
3 Vilken ömklig stackare! Tvi! Se så han lipar!
4 Han lipar inte. Han bara blöder.
3 Jag kan inte med att se en vuxen man gråta. Tvi, vilken äcklig martyr!
2 Inte ett ord har han sagt på hela tiden.

3 Har du ingenting att säga till ditt utvalda folk, alla sjuka galningar, spetälska krymplingar och menlösa idioter, vilkas konung du nu är till evig tid?

4 Vi tillhör dig också, ty vi är också syndare om än brutala sådana.

2 Han säger inget.

1 Låt honom gå. Vi är färdiga med honom.

3 Ge dig iväg, ditt as! Tvi, vilken ömklig stackare! Och en sådan ska kallas profet!

1 För honom tillbaka till Pilatus.

3 Tvi! (*spottar*) (*Jesus föres ut.*)

Scen 5. Hos Pontius Pilatus.

Pilatus Har de gisslat honom?

Nikodemus Alltför väl.

Pilatus Hurdan är hans uppenbarelse?

Nikodemus Den går inte att beskriva. De har inte bara gisslat honom utan också....

Pilatus Vad då?

Nikodemus Du får se själv. De kommer med honom nu.

Pilatus Har de lösgjort hans händer?

Nikodemus Det är det minsta de har gjort med honom. Här kommer de nu med honom.

(Tjänare och vakter för in den törnekrönta från huvudet och ryggen ymnigt blödande Jesus klädd i konungslig purpurmantel.)

Pilatus Det får inte vara sant!

Nikodemus Det är sant.

Pilatus Det är inte mycket kvar av honom att rädda nu.

Nikodemus Men ännu är det inte heller för sent.

Pilatus Har man ännu funnit lärjungen som förrådde honom?

Nikodemus Nej. Han är spårlöst försvunnen.

Pilatus Och översteprästerna ångrar intet?

Nikodemus De måste tänka på sina ansikten, som de inte har råd att förlora.

Pilatus Allt är då samma hyckleri. Men de måste väl ändå beklaga att ännu en kandidat till titeln Judarnas Konung går förlorad för dem?

Nikodemus De är som stenar.

Pilatus Nåväl. Det enda jag ännu kan göra för denna den ende gode människan i hela detta folk är att vädja till det folkets barmhärtighet. Ingen normal mänska som får se denna gestalt kan vilja korsfästa honom. Det är sista chansen. Sedan får min hustru säga vad hon vill.

(Nikodemus tiger. Pilatus går ut till folket.)

Jesus från Nasaret, som ni önskade se korsfäst, har jag nu låtit gissla. Men innan jag avkunnar den slutgiltiga domen vill jag visa honom för er, ty jag finner honom oskyldig. Hela hans gestalt vittnar om hans oskuld, ty ett sådant lidande kan man icke se utan att falla till föga för ädlare känslor.

Jag vill ge det judiska folket en sista chans att rädda en oskyldig judes liv.

(Jesus ledes ut inför folket.)

Se människan! *(Det hörs ett tilltagande sorl hos folket.)*

Kaifas (ropar) Korsfäst honom!

Folket Korsfäst honom!

andra röster Bort med honom! Vi vill inte se honom! Korsfäst honom!

Pilatus Om ni så gärna vill korsfästa honom så gör det själva. Jag vägrar att låna mig till det.

Hannas Vi har en lag, och efter den måste han dö, ty han har upphöjt sig själv till en gudomlighet.

Pilatus Är han således en gud, liksom Bacchus, som också lät sig misshandlas? Och ni ber mig döda honom? Nej, det vill jag inte.

(går åter in. På hans befallning föres Jesus in till honom.)

Vem är du?

Jesus (tiger stilla och ser ner i golvet)

Pilatus Kan du icke tala, karl? Vet du inte att jag har makt att ge dig fri och även makt att låta dig korsfästas?

Jesus Du hade ingen makt över mig om inte kejsaren, denna världens herre, hade givit den åt dig. Därför har de präster större synd som gav mig åt dig.

Pilatus Herre Gud, mannen är ju klok. Han måste räddas. Han måste friges.

(går ut till folket och översteprästerna)

Jag tillåter inte att han korsfästs. Han är utan skuld och måste friges.

Kaifas Om du ger honom lös är du kejsarens fiende, ty Jesus från Nasaret har låtit sig hyllas som konung över detta folk, och envar som gör sig till konung inom Roms gränser åsidosätter kejsarens auktoritet.

Pilatus (går in till Jesus) Är du judarnas konung?

Jesus Självt har jag inte krönt mig.

Pilatus (går ut igen till Litóstroton och låter föra ut Jesus) Se eder konung!

Folket Bort med honom! Korsfäst honom!

Pilatus Skall jag korsfästa er konung?

Kaifas (ropar) Vi har ingen annan konung än kejsaren!

Folket Korsfäst honom! Korsfäst honom!

Kaifas (ropar) Du har redan gett en judisk fånge fri! Du kan inte frigöra en till! Det blir rapporterat för kejsaren!

Pilatus (bleknar; för sig själv:) Han har rätt. Rom skall aldrig tolerera undfallenhet.
(*suckar*)

(*till en tjänare*) Hämta ut åt mig vatten och ett handfat.

(*Tjänaren hämtar det. Pilatus börjar två sina händer.*)

Jag är oskyldig till denne rättfärdige mans blod. Ansvar är ert.

Hannas Ansvar är vårt. Hans blod komme över oss och våra barn.

Pilatus Så tag honom och korsfäst honom, eftersom ni envisas i ert onda uppsåt.

Kaifas Det är bättre att en man dör för folket än att hela folket förgås.

Pilatus (med glödande blick) Det tvivlar jag på.

(*De skiljs.*)

Akt V scen 1. Korsfästelsen.

(*Jesus utlämnas till att korsfästas. Purpurmanteln och överkläderna tages av honom.*)

En tung bjälke binds fast vid hans utsträckta händer. Detta är korset som han måste bära.

Soldater eskorterar honom mot Golgata men hjälper honom inte.

Efter honom följer sörjande kvinnor, bland andra hans moder Maria,

Maria Magdalena, Johannes' och Jakobs moder Salome med flera.

Efter några kvarter störtar han till marken med sin börda.

Soldaterna slår och sparkar honom och tvingar honom upp med våld.

En kvinna torkar honom i ansiktet när han fortsätter sin vandring. Det är Veronica.

Efter ytterligare några kvarter störtar han igen. Det blir ett uppehåll.

Kvinnorna når fram till honom och jämrar sig hysteriskt.)

Jesus Ack, ni Jerusalems döttrar, gråt icke över mig, utan gråt över er själva och era barn, ty om de makthavande gör så här med ett friskt träd, vad skall då icke ske med de torra och sjuka?

(Han tvingas upp och tvingas fortsätta.

När han faller för tredje gången tvingar soldaterna en man bland folket att hjälpa upp honom.

Det är den kraftige och rättskaffens mannen Simon från Cyrene, en god men grekisk jude.

Detta äger rum framför en skomakares butik som kommer ut och grälar

inte bara på Jesus och Simon utan även på kvinnorna och soldaterna.

Han håller på tills sällskapet har passerat. Det är inte Ahasverus.

Efter Jesus följer Barabbas' båda närmaste hejdukar som också skall korsfästas.

De bär sina kors på samma sätt som Jesus och är även de åtföljda av soldater

men ej av kvinnor.

Allt är kaos längs denna gata, trängseln är förfärlig,

och det är omöjligt att urskilja vad enskilda personer säger.

Dock märks då och då bland mängden ett bekant ansikte som aposteln Johannes,

läkaren Lukas, Josef från Arimatea och Nikodemus men inga andra lärjungar.

Dessa kända ansikten är alla tysta i motsats till mängdens

och uttrycker enbart stum sorg och förtoiolan.

Gradvis förmörkas himlen av gråa dystra och tunga ovädersmoln som skockar sig.

När han nått Golgata hängs Jesu kors upp på en längre träställning

på vilken även de två brottslingarnas kors etableras på ömse sidor om Jesus.

Sedan spikas Jesu händer fast vid korset och ställningen men ej fötterna,

som i stället får ett stöd att stå på, allt för att förlänga plågan och döden.

Sammanlunda sker med brottslingarna i tur och ordning.

Romerska soldater ombesörjer det hela.

Före fastspikningen av händerna erbjuder soldaterna de dömda ett ättikvin att dricka.)

Soldaten Det bedövar smärtan.

Jesus Nej tack.

(Därefter spikas händerna fast. Över Jesu huvud fästes en skylt med texten "Jesus från Nasaret Judarnas Konung" på latin, grekiska och hebreiska.)

Scen 2. Hos Pontius Pilatus.

Hannas (till Pilatus) Nasaréns text väcker ont blod. Ta ner den och skriv i stället att mannen har sagt sig vara judarnas konung.

Pilatus Vad jag har skrivit, det har jag skrivit, och det ändrar jag inte på.

Kaifas Det är en förolämpning mot alla judar.

Pilatus Endast ni har protesterat, och jag har bara förolämpat er. Ni har själva fört detta över er. Ingen kan känna sig förolämpad av den texten utom de som haft sin hand med i den arme mannens död.

Scen 3. Golgata.

Jesus (på korset) Herre, förlåt dem, ty de vet icke vad de gör.

Kaifas Ännu är han stor i truten.

Hannas Andra har han hjälpt, men sig själv kan han inte hjälpa.

Kaifas Stig ner från korset, om du är Messias och allsmäktig som Gud! Annars kan ingen tro på dig mera.

Brottslingen till vänster Ha-ha! Är det Messias som de har korsfäst med oss? Vilket nöje! Menar du fortfarande att du ska frälsa mänskligheten?

Brottslingen till höger Tyst, din dåre! Vi är skyldiga till allsköns mord, men denne är helt oskyldig. Gör inte hans plåga värre bara för att du förtjänar din.

(Sedan soldaterna fördelat de dömdas kläder mellan sig och kastat lott om Jesu vita livklädnad, som var vävd i ett stycke, börjar de också ansätta Jesus med glåpord.)

Soldaterna Stig ner från korset, om du är judarnas konung!

(Jesus får syn på Johannes och sin moder Maria, som redan en längre stund stått så nära de kunnat komma.)

Jesus (till sin moder) Kvinna, se din son! (och till Johannes) Se, din moder!

(Johannes och Maria tyr sig till varandra.)

(När mörkret är som tyngst och tjockast och mest hotande ropar Jesus med hög röst:)

Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig!

soldat 1 Vad gastar han för?

soldat 2 Han ropar på Elias.

soldat 1 Kan Elias rädda honom?

soldat 2 Kanske.

Jesus Jag törstar!

soldat 1 Han törstar.

soldat 2 Han ville inte dricka förut.

soldat 1 Låt oss nu ge honom att dricka.

(En svamp doppas i ättikvinet, sticks på en spjutspets och räcker upp till korset och trycks mot Jesu mun. Man kan ej se om han dricker, men efteråt försmäktar han tydligt värre än tidigare.)

soldat 1 Jag tror inte att Elias kommer och hjälper honom.

soldat 2 Det är nog för sent nu.

Brottslingen till höger Herre, kom ihåg mig, när du kommer i ditt rike.

Jesus Sannerligen säger jag dig: Idag skall du vara med mig i paradiset.

Lukas Hur orkar han härda ut? Han har inte sovit på trettiosex timmar och knappast ätit alls heller.

Ahasverus Han är nog färdig snart.

Jesus (med hög röst) Fader, i dina händer överlämnar jag mitt liv.

Lukas Nu ger han upp.

Ahasverus Inte riktigt ännu.

Jesus Det är fullbordat! *(sänker huvudet och synes dö.)*

Ahasverus Nu börjar det.

(Det mullrar i jorden. En blixtnedslag slår ner från himmelen, åskan går, och en svag jordbävning går genom staden. Förhänget framför det Allra Heligaste i templet slits i tu uppifrån och ända ner, och regnet börjar forsa ner.)

soldat 1 Förvisso var den mannen något ovanligt.

soldat 2 Tänk om han verkligen var vad han sade?

Scen 4. Hos översteprästerna.

Nikodemus Man har funnit Judas Iskariots kropp.

Kaifas Vad kommer det oss vid?

Nikodemus Han har hängt sig.

Kaifas Jaså. (*Nikodemus går.*)

Hannas Vad ska vi göra med hans pengar?

Kaifas Det är blodspengar. Vi kan inte lägga dem i offerkistan.

Hannas Låt oss göra en god gärning.

Kaifas Vad då?

Hannas Krukmakaråkern är till salu för trettio silverpenningar. Låt oss göra den till en begravningsplats för de fattiga, främlingar och hedningar.

Kaifas Ja, det är det minsta vi kan göra.

Scen 5. Hos Pontius Pilatus.

Josef av Arimatea Jesus är död men har ingen grav. Han levde utan hem och utan ägodelar. Hans familj är i Nasaret som är fjärran härifrån. För att ej skymfningen av hans person må fortsätta efter hans bortgång ställer jag min egen färdigt förberedda grav till hans förfogande, ty även jag skall ju snart gå bort, men jag hinner nog bereda åt mig en annan grav. Därför går jag nu upp till Pontius Pilatus i all ödmjukhet för att, liksom Priamos utbad sig hos Akhilles om Hektors döda kropp, utbedja mig hos Pontius Pilatus om Jesu döda kropp.

Pilatus Stig in, Josef av Arimatea. Vi talade just om dig. Du var den enda som saknades. Här sitta vi på fyra man hand, Nikodemus och Hannas och Kaifas och jag, och diskuterar dagens problem. Du kommer just lagom för att delta.

Josef Är Hannas och Kaifas här?

Pilatus Ja, och all deras harm är begraven i och med nasaréns ändalykt. De tänker aldrig mer göra en fluga för när som haft med Jesus Kristus att göra.

Josef Då vågar jag ställa min bön fastän de är närvarande.

Pilatus Har du en bön?

Josef Ja, en känslig sådan.

Pilatus Vad önskar du?

Josef Nasaréns döda kropp. Jag vill ge den en anständig begravning.

Pilatus Är det då säkert att han är död?

Josef Krigsmännen har slagit sönder de två mördarnas kroppar för säkerhets skull, men Jesu kropp var så säkert död att de nöjde sig med att sticka spjutet i hans sida. Visserligen rann det då ut blod och vatten, men han var inte mindre död för det. Ingenting kan väcka honom till liv igen och inte ens hans egna under. Hans moder Maria sitter nu och sörjer med sin ende sons döda och sargade kropp i sitt sköte.

Pilatus Hörde ni, herrar överstepräster? Har ni något emot att ert offer får en anständig begravning?

Kaifas Mannen är bevisligen redan död. Vad ont kan vi mera vilja en avliden?

Pilatus Så tag honom då, Josef från Arimatea. Han är din. Du får göra med liket vad du vill.

Hannas Dock måste vi ställa ett villkor.

Nikodemus Hannas, mannen är död.

Hannas Ja, men detta villkor är viktigt. Vad är det för grav han skall läggas i?

Josef Min egen. Den är uthuggen ur berget.

Hannas Det är bra. Kan graven förseglas?

Josef Meningen är att den skall förseglas med en stor tung sten.

Hannas Då är vi nöjda. Allenast en sak till måste vi be Pontius Pilatus om.

Pilatus Vad då?

Hannas Att det sätts ut vakter vid denna grav efter att den har förseglats.

Josef Varför?

Hannas Många anser att Jesus menade att han skulle uppstå igen från de döda efter sabbaten. Om ingen bevakar graven kan hans lärjungar gå dit och stjäla hans kropp och sedan inbilla allt enkelt folk att han är uppstånden, och så blir det sista värre än det första. Vi måste få försäkra oss mot att Moses lag hotas på nytt.

Kaifas Det är en rimlig begäran.

Pilatus Ni verkar förunderligt spökrädda av er.

Kaifas Vi kräver bara rent spel och har rätt att kräva det. Landet vimlar av bedragare, och nu när en av dem är död vill vi att hans villolärer säkert skall vara begravda med honom. Det är vår plikt att kräva det som ansvarsfulla förvaltare av Lagen.

Pilatus Hur länge vill ni ha den där vakten?

Hannas Tills påsken är över.

Pilatus Det kan jag gå med på. Vad säger ni, Nikodemus och du själv, Josef?

Nikodemus Låt dem få sina vakter.

Josef Jag har ingenting emot det.

Nikodemus Se bara till att de inte är spökrädda.

Pilatus Det lär bli svårt att undvika, eller hur, herrar överstepräster?

Hannas Sluta någon gång upp med att driva med oss. Det är inte roligt.

Pilatus Då är vi överens. Men medan vi alla fem alltjämt är församlade skulle jag vilja ställa er alla en fråga. Ni var alla med från början i processen mot denne Jesus. Var processen giltig?

Kaifas Ja.

Nikodemus Nej.

Hannas Ja.

Josef Nej.

Kaifas Det var ett unikt fall utan prejudikat som dock behandlades under av alla behöriga rådsherrar godkända former.

Nikodemus Det var ett skändligt justitiemord.

Hannas Mannen gjorde sig definitivt skyldig till hädelse, och vår lag har som straff för sådan förseelse sedan femtonhundra år tillbaka föreskrivit döden.

Josef Jesus från Nasaret var en rättfärdig man som aldrig gjort en fluga för när.

Pilatus Lagen är femtonhundra år gammal, säger ni? Är det otänkbart att den är en aning föråldrad?

Kaifas Den lagen är evig, ty hädelse är enligt vår religion det svåraste av alla tänkbara brott ur judisk synpunkt. Det hör samman med att vi ensamma av alla folk är Guds utvalda folk.

Hannas Alla i Sanhedrin hörde hädelsen och kan vittna om den inklusive ni två, Nikodemus och Josef. Den var ett historiskt faktum.

Pilatus Men Josef här säger att mannen aldrig gjort en fluga för när. Är det riktigt att avrätta en människa som är alltigenom rättskaffens och god för att en 1500-årig gammal lagparagraf tillstödjer det? Är det riktigt att straffa en alltigenom god och perfekt människa så omänskligt hårt för att han vågar visa sin enda svaga punkt?

Nikodemus Där har vi dilemmat. Hannas och Kaifas har handlat rätt enligt lagen men begått ett stort mänskligt fel. De har hellre följt lagens bokstav än tänkt efter själva, vilket är ett fel som alla lagkloka gör ibland. Och även ni deltog i det misstaget, herr Prokurator, då ni valde att följa protokollet och vad formaliteten krävde när ni borde ha gjort ett undantag och avbrutit formalismens onda cirkels farliga urartning. Jesus var en alltigenom god människa som därför borde ha frikänts fastän han hädade, ty hans förtjänster övervägde starkt hans enda lilla fel, som var förmåtenhet eller hybris, som Hillel sade. Den lilla blotta som Jesus gjorde sig skyldig till var ett uttryck för hans enda mänskliga svaghet, och det resulterade i att Hannas och Kaifas gjorde sig skyldiga till en ännu större svaghet, som var att döma Jesus efter lagens bokstav och icke efter samvetet, förståndet och saklig logik. Där spårade rättegången ur, löpte amok och blev definitivt olaglig.

Och som en sjuk smitta anfrättes även ni av misstaget, herr Prokurator, och följde samma väg. Och utom att den bästa av israeliter avrättades i onödan bragtes därigenom även Judas Iskariot att ta sitt eget liv. Denna historia har redan i onödan kostat två oskyldiga livet, och jag fruktar att det kommer att bli fler.

Josef Låt oss inte fördjupa oss mer i den omätliga sorg som har drabbat så många idag. Nu är det påsk.

Nikodemus Förlåt mig, Josef, men jag måste få avsluta vårt ärende.

En icke väsentlig del i tragedin, Hannas och Kaifas, var era pengar. Hade Judas någonsin förrått sin mästare utan de 30 silverpenningarna? Och hur många lejde ni bland folket för att de skulle ropa "Korsfäst honom!" och "Giv oss Barabbas fri!"? Ni behöver inte tala om det. Jag vill inte veta det, och jag hoppas ingen någonsin kommer att få veta det.

Hannas Vi handlade i allt blott så gott vi kunde enligt vårt samvete för allas bästa i enlighet med vårt höga ansvar.

Pilatus Men ni handlade dumt, omåttligt dumt, och med ett sådant ansvar som ni skryter med får man inte vara så dum. Jag vet, jag föll offer för samma dumhet, men det var ni som började.

Hannas Vad säger du, Kaifas?

Kaifas Jag har ingenting mer att säga.

Hannas Och det enda jag har att tillägga är, vad jag redan en gång har sagt, att ansvaret är vårt, och att den oskyldiges blod komme över oss och våra efterkommande.

Nikodemus Jesus kors var tungt, men risken av dess tyngd är att ert kors i framtiden blir ännu tyngre.

Josef Nu har vi talat nog om det här. Jesu moder och de andra damerna väntar på mig.

Nikodemus Jag kommer med dig.

Hannas Vi går också hem till vårt.

Kaifas Att beklaga det skedda vore fåfängt, ty det har redan skett.

Pilatus Farväl, mina herrar. (*De gå.*)

Då återstår bara det värsta: framtiden.

Scen 6

Nikodemus och Josef kommer fram till kvinnorna vid graven.

Maria Kommer ni nu, era förbannade mördare? Nu kan ni nedlåta er till att böna hos Pontius Pilatus när min son väl är död! Ni lade inte ett strå i kors för att rädda hans liv! Ändå satt ni med i Sanhedrin och lät domen falla! Alla som var med i Sanhedrin är skyldiga till min sons död! Det skall hela världen i evighet veta! Min stackars son, hur kunde du bli så galen? Din stolthet skenade iväg med dig, och du märkte det inte själv. Jag borde ha förstått att något var på tok med dig när du rynkade på näsan åt alla vackra jungfrur som var villiga att bli din trolovade! Du låg aldrig med en kvinna. Därför blev du sjuk i huvudet.

Och alla ni som läser Skriften är lika sjuka i huvudet. Er förbannade Gud är vanvett och ingenting annat, ett vanvett som smittar av sig på alla som öppnar den förbannade Skriften, ett vanvett som aldrig skall lämna världen i fred, en morbida sinnessjukdom som bara fördärvar alla den kommer i beröring med! Min son! Min son! Hur kunde du ta den stora bluffen på allvar? Ni förförde honom alla, den Heliga Skriften förförde honom, förhäxade honom och tog livet av honom. I Guds namn tog ni livet av honom, och vad ni gjorde var rätt, ty ni gjorde det i Guds namn, som ensamt berättigar den yttersta hänsynslösheten.

Kaifas begick sitt fel inte för att han följde Lagen utan för att han trodde på Gud och på Guds lags ofelbarhet. Gud är skulden till allt! Hör ni det? Gud är skulden till allt!

Och vad är då Gud? En sjuklig, morbida fix idé – ingenting annat.

Förbannade vare alla som tror på Gud! Förbannad vare Gud! Och förbannad vare hela mänskligheten för Guds skull!

Josef Vi förstår din sorg. Ingenting kan ursäkta din ende sons död och allra minst Gud.

Låt oss nu ge honom den anständigaste tänkbara begravning.

Se, min präktiga grav, som det tagit så många år att uthugga, väntar på att innesluta din son i sin frid.

Maria I och med min son har Gud dött för Israel och Israel dött med Gud.

Nikodemus Maria! Han lever.

Maria Vem lever? Icke min son, vars döda kropp jag vägrar att lämna ifrån mig, och inte Gud heller för den delen.

Nikodemus Han lever. Tag hand om henne, Maria Magdalena, och försök trösta henne.

Magdalena Det går inte. Jag är otröstlig själv. Vad hjälper det att säga att han lever när han ändå inte lever? Din tröst, Nikodemus, är lika falsk som en läkares till en döende patient, som försöker intala henne att allt ska bli bra och hon ska bli frisk igen, när det enda hon har att göra är att dö. Det är bara ett meningslöst självbedrägeri.

Nikodemus Det är det Maria vill få det till, at Jesus hela liv och verksamhet bara var ett självbedrägeri. Jag är inte så säker på den saken.

Magdalena Menar du att Jesu lidande och död bara var en teaterföreställning, och att han kan ha överlevt?

Nikodemus Så långt vill jag inte gå, men kom ihåg att knektarna inte slog sönder hans ben som de gjorde på de båda rövarena, och att när de stack spjutet i hans sida det kom blod och vatten. Han blödde. Men döda lik blöder inte.

Magdalena (konfunderad) Vart vill du komma?

Nikodemus Det vet jag inte själv, men din mästare gjorde ingenting oöverlagt. Vi skall göra som sig höves och lägga honom i graven. Sedan får vi se vad som händer, om det händer något. Han talade ju om sina och sin kusin Johannes Döparens nära kontakt med esséerna. De kanske vet något.

Magdalena Kom, Maria. Nikodemus kan inte trösta oss, det kan ingen, men det är sant som han säger att Jesus kan ha haft någon plan. Låt oss gå hem och sörja. I morgon skall jag komma hit i gryningen och se om något har hänt. Han kunde ju uppväcka andra från de döda, Lazarus låg död i tre dagar, så vem vet om inte någon kan uppväcka honom? Han kunde ju konsten.

Maria Ni bara dillar. Kom låt oss gå. Jag behöver få gråta ut hela resten av mitt liv.

(De går.)

Scen 7. På vägen till Emmaus.

Kleopas Hur kunde det ske? Kan du förklara det?

Lukas Ingen begriper mindre av det hela än jag. Men kanske vi får klarhet i det någon gång.

Kleopas Ville han verkligen själv att det skulle gå till så?

Lukas Det får vi aldrig veta.

främlingen Får jag slå följe med er?

Kleopas Javisst, gärna. Vi kan behöva lite gott sällskap, så bedrövade som vi är.

främlingen Varför är ni bedrövade?

Lukas Har ni inte hört om det förskräckliga som hände före påsk i Jerusalem?

främlingen Vad då?

Lukas Hur Jesus från Nasaret blev mördad av översteprästerna och romarna?

främlingen Jaså, det. Har ni då inte begripit någonting?

Lukas Nej, det är det vi inte har.

främlingen Då är det tur jag fann er. Förstår ni inte, att nasaréns död innebar Lagens, Profeternas och Skrifternas fullbordan och fulländning? Allt i våra heliga skrifter pekar fram emot vad som nu har hänt. Redan Moses hänvisar till profeten som skall komma, David sjunger ideligen i sina psalmer om den rättfärdiges lidande, och efter honom under Israels mörka tider förebådar den ena profeten efter den andra det ljus som skall komma som är Messias. "Det folk som vandrar i mörkret skall få se ett stort ljus" känner ni väl igen från Esaias, Hesekiel grundar esséersekten vars slutprodukt blir Jesus från Nasaret, och inget hopp är större än det som Daniel tänder i sin vision av Människosonen, som skall störta alla världens militärdiktaturer omkull och i stället instifta det enda eviga riket, som är ett fridsrike. Har ni inte begripit att allt det hemska som har skett i Jerusalem måste ske för att profetiorna skulle gå i uppfyllelse? Sannerligen säger jag eder: Det nya riket har redan börjat, och det skall aldrig upphöra med att utbredas och utvecklas och enbart vara till gagn för alla sanningens sökare.

Kleopas Du vet mycket, du. Bli kvar hos oss; se, vi nalkas nu Emmaus.

främlingen Egentligen är jag på väg längre bort.

Kleopas Du kan fortsätta i morgon. Se, det mörknar redan, och aftonen är strax här. Ät kvällsvard med oss i Emmaus.

främlingen Nåväl, eftersom ni nödvändigt vill det.

Lukas (vänder sig till publiken, medan de andra två förtroligt går bort) Vad som sedan hände är oförklarligt. Vi gick in till ett värdshus för att inta en enkel kvällsvard, och vår främling tog då brödet och bröt det och gav det åt oss, precis som Mästaren hade brukat göra. Då öppnades våra ögon. Det var han själv! Kleopas kom på det samtidigt som jag. Vi såg på varandra stumma av lycka och lamslagna av förvåning, men när vi sedan såg åt Mästaren igen var han borta. Han var spårlöst försvunnen. Han fanns inte i hela byn och inte utanför heller.

Ahasverus (har diskret kommit in och avlöser nu Lukas) Sådana tricks förekom allmänt bland Jesu efterföljare den närmaste tiden efter hans död. På något sätt höll han

kontakten med dem fastän han var förklarad död och begravnen. Men ingen fick någonsin röra honom. Till Maria Magdalena sade han rakt ut: "Rör mig inte!" och när han bad Tomas sticka sina fingrar i hålen efter spikarna kunde Tomas inte göra det, ty han var ställd och kunde endast tro.

Så lika litet som historierna från efter hans död är sanna och verkliga är de påhittade sagor och legender. Han förekom efter sin död, men ändå hade han då redan definitivt lämnat oss.

(bugar sig och går.)

Slut.

Kommentar

Det mesta av detta drama är hämtat från det tidigare dramat "Den stora Passionen" (1984), som avsåg att belysa processen mot Jesus ur så många olika synvinklar som möjligt för att därmed åstadkomma en sorts fingranskning av fenomenet *justitiemord*, som ju är ett ständigt återkommande fenomen i alla juridiska sammanhang och alltid lika intressant när det förekommer, just för att det inte får förekomma men förekommer ändå. Motivet har aldrig upphört att fångla författare från Platon till Kafka, och den kanske största av alla litterära skildringar av fenomenet är Dostojevskijs *Bröderna Karamasov*, som egentligen bara handlar om detta och ingenting annat. "Den stora passionen" ingick i den större romanen *Min vän Ahasverus* (som dess kapitel 70) men var inte alls bundet till denna roman utan kan utan svårighet presenteras utanför romanens ramar och användas i andra sammanhang, såsom här.

27 september 2022